

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Francija na novi poti

(Dopis iz Pariza)

Kar se danes na francoskem godi, to je, kar moramo priznati, ako nečemo varati same sebe, pristen in pravi preobrat, po francosko: révolution. Podobenstvom s prvo revolucijo je naravnost čudovita. Kakor takrat žirondisti in jakobinci, tako so si sedaj podelili med seboj oblast najbolj levi iz meščanstva s socialisti, katere od zadaj žone komunistična internacionala. Dasi se to napredno meščanstvo že zdaj kaj slabo počuti v tej družbi, se mora zatajevati in vleči voz, v katerega so ga vpregli ekstremisti. Zrtev je zaenkrat plutokracija ali tistih »dvesto rodbin«, ki so dozdaj držale krmilo francoske gospodarske in nacionalne politike sploh.

Najbolj zanimiva je vloga francoskih komunistov, oziroma tovarišev Thoreza in Duclosa, ki sta danes na francoski državni ladji prva mašinista. V njih se zrcali vsa taktična razvoja, ki ga je napravil od leta 1918 do danes komunizem. Tretja internacionala se je vprašala, odkod to, da se komunizem v celih osemnajstih letih kljub čedalje bolj naraščajoči gospodarski stiski in socialnemu propadanju ljudstva ni mogel ukoreniniti in da je čisto v nasprotju z njihovo doktrino doživljal prav v najbolj industrializiranih državah najhujše poraze. Očneli so pred pojavom fašizma, ki si ga pravoverni komunist na noben način ne more razlagati. Prišli so do zaključka, da je njihova ljuta borba zoper izvestne osnove zapadne kulture bila pogrešana in da po tej poti sami največ prispevajo k likvidaciji svojega boljševizma. Mogoče so res izprevideli, da je njihova borba proti etičnim prvina zapadnega človeka tudi vsebinsko napačna ali zastarela in da brez morale sploh ni mogoče izhajati, vendar pa je njihov preobrat v glavnem samo dobro maskirana nova taktika v borbi zoper obstoječi družabni red. Cilj tretje internacionala je slej ko prej sovjetska država v Franciji. Nočijo pa krvave revolucije, dobro vedo, da je zapadni delavec, ki misli in čuti popolnoma po drugih kategorijah in tudi živi v čisto drugih razmerah, nego svoječasi ruski mužik, proti takemu gigantsko brezsmiselnemu rušenju reda, v katerem je tudi po njegovem prepričanju mnogo dobrega in vrednega. Francoski komunizem propoveduje čisto odkrito mirno revolucijo. Motijo se pa mnogi francoski meščani, med katerimi je tudi veliko katolikov, če mislijo, da si hoče komunizem oblast z meščanstvom samo deliti. To je samo etapa v njegovi borbi za nov družabni red, dočim je končni cilj ostala popolna izključitev meščanstva in vsega kapitalističnega ustroja družbe sploh. Komunisti si samo želijo, da bi se ta proces izvršil brez hudih pretresov popolnoma legalno in s pomočjo demokratskih metod sodobnega parlamentarizma. To je treba konstatirati, da si bomo na čistem, samo to bi zaradi interesantnosti bilo treba še pripomniti, da tudi francoski komunisti (v nasprotju s španskimi) zatrjujejo, da vero kot »privatno svobodno čustvovanje« izločujejo iz socialne borbe ter da so zelo veseli, če morejo vjeti v svoje mreže kakšnega krščanskega socialista...

O ciljih najbolj levih v sedanji francoski vladajoči levici, kakor tudi o njihovem uspehu, ki jim ga garantira politično nadvlado zavedno delavstvo, si torej ni treba delati nobenih iluzij. Treba je sedaj samo vedeti, na kakšen način si sedanji režim predstavlja preusmeritev francoskega gospodarstva, ki je dozdaj bilo v rokah par stotin neomejenih gospodarskih diktatorjev, ki so imeli samo eno načelo, da je namreč treba gospodarstvo prepustiti samemu sebi brez vsakega državnega načrta, kontrole in »krmarenja«, kakor temu danes pravijo, ampak da samo iz sebe razvija zdravilne moči, po katerih se kapital troši ali pristi v svrhu novega dviga. Ta čisto liberalni gospodarski princip, ki ima tudi nekaj mističnega na sebi, bodo sedaj nadomestili z nasprotnim, ki zahteva načrtno gospodarstvo, državno regulacijo gospodarskega procesa in podružabljenje produkcije, kakor to pač marksizem zahteva. To je seveda samo teorija, po kateri se življenje navadno ne ravna ali pa vsaj ne točno po njej. Zlasti težko bo v Franciji prilagoditi vse gospodarsko življenje, ki je bilo dozdaj usmerjeno skrajno individualistično, socialistični doktrini, ki se je v tej svobodoljubni republiki do danes izživljala samo v knjigah in politični retoriki. Vlada gospoda Bluma zaenkrat misli manj socialistično nego rooseveltovsko, hoče namreč gospodarstvo, kakor se glasi sodobni izraz, enostavno »naviti«. To se pravi: država mora spraviti gospodarstvo v tok po naročilih in po dvigu kupne moči ljudstva, da se poživijo promet, oz. prodaja. V tem slučaju, pravijo, bodo velika podjetja, če bodo na primer na teden mesto 50 avtomobilov spravila v denar 200, lahko nosila visoke mezde. Ko bo gospodarstvo na ta način »navito«, bodo tudi davki tekli v obilnejši meri in bo država lažje krila svoje obveznosti in dočim izdatke. Pristaši starine seveda odgovarjajo na to, da nasprotujejo najnovejšim zakonom matematike, če kdo misli, da je mogoče gospodarstvo naviti, ako se denar vzame iz žepa davkoplačevalcev in da na razpolago delavcem in nametščencem ali pa da se z njim plačujejo naročila. To da je popolna nesmisel, čeprav gospod Blum samo sledi stopinjam gospoda Roosevelta. Ako se pričakovanja Blumovega režima ne bodo uresničila, bo rezultat samo nova zadolžitev francoske države, ki je že itak od vseh držav menda najbolj zadolžena, ako ji ne pride na pomoč izreden dvig celotne svetovne konjunktura.

Treba je prepustiti razvoju časa, preden bomo mogli presoditi, ali se bo radikalni preobrat francoskega gospodarstva, ki ga je inavguriral sedanji levi kurz, končal z gospodarskim dvigom ali pa s katastrofo. Na vsak način ni politično pravilno obnašanje tistega velikega dela francoskega meščanstva, ki se tolaži s fiaskom, ki bo po njihovem mnenju, ki je seveda izraz njihovih želja, moral neizogibno priti, in zato držijo po svoji stari navadi roke križem. S tem gredo samo na roko taktiki komunistov,

Pomen „vlad ljudskih front“ razgaljen

Trocki - orodje kominterne

Stavke - bojne vaje mednarodnega komunizma „Četrta internacionala“ - podružnica Moskve

Varšava, 24. junija. TG. Varšavsko notranje ministrstvo je na podlagi zanesljivih podatkov, ki jih je dobilo iz Pariza, Prage in tudi od svojih lastnih poizvedovalcev, napravilo senzacionalno odkritje, s katerim je ves plaz stavk, ki se je razširil po Franciji in je prešel tudi že v Belgijo in seveda v Spanijo, razgalilo. Poljsko notranje ministrstvo je namreč odkrilo, da se je ustanovila neka tajna četrta internacionala, katere naloga je boriti se proti vladi ljudske fronte s pomočjo delavskih upor in da je Leon Trocki sam šef te internacionala kot opolnomočen zastopnik moskovske Kominterne. Dejstva so po varšavskih izsledkih sledeča:

Četrta internacionala je bila ustanovljena, toda ne kot samostojna organizacija. Leon Trocki, ki je njen ustanovitelj, jo je pred 1 letom prodal moskovski kominterni. Prodaja Trockijeve organizacije Kominterni je bila podpisana v Pragi, ko se je tam nahajal Bukarin, ki je bil znan po svojih intimnih zvezah s Trockijem, a se je sedaj izkazalo, da je bil agent Kominterne, ki je imel nalogo, da si priveže Trockija in njegovo organizacijo privede pod okrilje Kominterne. Torej Bukarin je podpisal prodajno pogodbo v imenu Kominterne, v imenu Trockija pa jo je podpisal znani francoski komunist Jean Meichler. Iz tega, kakor tudi že iz drugih podatkov sledi, da so že dalje časa obstajale med Kominterno v Moskvi in Trockijem zelo tesne zveze, ki so seveda »pregnanemu« bivšemu šefu revolucije tudi denarno pomagale, da se je mogel v inozemstvu tako razkošno preživljati. Trocki je imel visoke vsote na razpolago pri Nemški banki v Stambulu, pri Banco di Roma v Rimu in pri nizozemski državni banki. Napajala jih je redno Kominterni, kot je sedaj dognano. Tudi Češka deskontna banka je Trockiju in njegovi »četrtri internacionali« izplačevala visoke zneske, ki jih je dobila v ta namen od Bukarina. Istotako je sedaj znano, da je iz Moskve prihajal denar v velikih zlatih kurkih čez neko švicarsko banko, ki ga je porazdelila potem med opolnomočene denarne zavode, ki so izplačevali denar Kominterni.

Moskva je pri tem imela čisto jasn cilj. Sovjetska vlada je s večimi državami sklenila prijateljske zveze. Bilo je razumljivo, da si te države odprtega rovarjenja Kominterne ne bodo več pustile dopasti in da bo morala Kominterni notranjo razruševalno delo zaustaviti. Kominterni si je pomagala na ta način, da je obljubila, da se sama ne bo več nikjer, kjerkoli obstajajo prijateljske pogodbe s sovjetsko vlado, kakorkoli udeleževala. Da bi pa kljub temu mogla nadaljevati svoje razdiralno delo, je dala svojim agentom nalog, naj ustanovijo neko posebno komunistično organizacijo, »četrto internacionalo«, ki naj bo na zunaj v hudi opoziciji proti oficelnemu komunizmu in proti Stalinovi Rusiji, na notranj pa naj bi bila samo podružnica Kominterne. Torej zopet politika krinke v velikem, ki je sijajno uspeła. Šef te organizacije pa je postal Leon Trocki, ki je smel javno razgrajati proti Stalinu, napadati Kominterno, psovati ves oficelni komunizem, a je na tihem dobival denar in navodila od iste Kominterne, kako naj postopa, da si pridobi čim več pristavev.

Stvar je sijajno funkcionirala. Trocki je dobil vedno več pristavev in to prav lahko, ker je na zunaj veljal za nasprotnika Kominterne in Stalina. Njegovi prvi poskusi so imeli najprej velike uspehe v Spaniji in v kolonijah. Velike vaje pa so priredili sedaj ob nastopu vlade ljudske fronte v Fran-

ciji. Ves svet se sprašuje, zakaj se ravno delavstvo upira vladi ljudske fronte, ki uživa navidezno vse simpatije Moskve. Ves svet bo pa kmalu tudi vedel, da zaradi tega, ker je Kominterni s pomočjo Leona Trockija in njegove »četrte internacionala« že v imprej organizirala tisto delavstvo, ki bo strmoglavilo vlado ljudske fronte, ki jo Kominterni samo prenaša, dokler ne pride prava sovjetska diktatura.

Leon Trocki je organiziral za Kominterno odseke četrte internacionala tudi po drugih državah. Naj se nikdo ne čudi, če se bo začelo stavkino gibanje tudi drugod, ker je to del generalnih nemirov, ki jih Kominterni vzpizirja sedaj po Evropi pod masko četrte internacionala in proti vladam ljudske fronte, s katerimi simpatizira, a ki jih bo kmalu pogoltnila, če bo mogla, s pomočjo radikalnejših gibanj.

Razkritja varšavskih policijskih krogov so napravila razumljivo globok vtis na mednarodne kroge. Tajne spletke Kominterne stopajo na dan...

Stavke trajajo dalje

Pariz. Zastopniki šoferjev javnih avtomobilov so izjavili, da bodo šoferji stavkali, če do nocoj ne bo sporazuma o kolektivni pogodbi.

Položaj stavk v prestolnici je v glavnem neizpremenjen. Velike trgovine vsakovrstnega blaga so zopet začele obratovati z izjemo Samaritanies, kjer se osebje še ni vrnilo na delo. Spora-

zumeli so se tudi lastniki in osebje cvetličarn, delavnic umetnega cvetja in podobnih okrasov. Prav tako je dosežen sporazum z osebjem na vlačilcih, s strokovnim osebjem na parnikih pa pogajanja še trajajo.

Lille, 24. junija. b V okolici mesta je bilo že več slučajev, da so delavci napadli avtomobile ter zahtevali, da jim potniki izročijo denar. To zahtev so podprli s tem, da zaradi stavke nimajo dela, da pa živeti le morajo. Policijske oblasti so takoj storile energične ukrepe, da do podobnih dogodkov ne bo prišlo več.

Marseille. Stavka mornarjev v tukajšnjem pristanišču traja dalje. Stavkujoči dajejo prebivalstvu od časa do časa s sirenam na znanje, da niso zapustili teh ladij in da jih ne mislijo zapustiti. Snovi so potovali v Pariz odposlanci mornarskega sindikata, da se pogajajo z državnim podtajnikom v ministrstvu za trgovsko mornarico. Pravijo, da je ministrstvo za trgovsko mornarico zahtevalo od vseh bolgarskih družb, ki prejemale državno subvencijo, naj ugodno zahtevam mornarjev od skrajnosti. Če je ta vest točna, tedaj velja v prvi vrsti za družbe Messageries Maritimes, Compagnie Transatlantique itd.

Alžir. Tukajšnji stavci so stopili v stavko v znak solidarnosti s pristaniškimi delavci. (Havas.)

Tudi tu so pristaši razpuščene organizacije Ognjenih križev sledili pozivu svojega voditelja polkovnika grofa Dela Rocquea. Vsi so brez izjeme razobesili francosko zastavo.

Dardanele Anglija in Rusija v laseh

Montreux, 24. junija. c. Danes ee je v Montreuxu odigral prvi diplomatski spopad, ki se lepo vrača v tradicijo stare diplomacije. Spopadli sta se Anglija in sovjetska Rusija zaradi klasičnega problema med obema državama — zaradi Dardanel.

Danes se je namreč načela debata o drugem poglavju turskega predloga, ki govori o tem, katere tuje vojne ladje smejo pluti skozi Dardanele in kakšna sme biti njihova tonaža. Prvi se je dvignil ruski delegat Litvinov in zahteval za Rusijo, da smejo njene vojne ladje mirno pluti skozi Dardanele in to tedaj, kadar bo to Rusiji potrebno in tudi s tonažo, ki jo bo imela Rusija v lukah Črnega morja. Litvinov se je vrnil na argumente carske diplomacije, ko je rekel, da se mora Rusiji dovoliti, da lahko pošlje svoje vojne ladje iz Črnega morja tudi v druge svoje luke in to skozi Dardanele. Litvinov je še govoril, da naj se omejitve nanašajo samo na države, ki ne meje na Črno morje.

Čisto po pravilih stare igre se je takoj dvignil proti Rusiji angleški delegat lord Stanhope, ki je rekel, da bi bilo nemogoče, da se Rusiji dovolijo, da te ruske zahteve zaradi tega, ker za ta slučaj nima nobenih navodil iz Londona in mora šele počakati, kakšna navodila mu bo dala njegova vlada.

Litvinov je še enkrat interveniral in govoril, da je lauzanska pogodba iz leta 1923 priznala poseben značaj Črnemu morju. Torej morajo tudi črnomoorske države uživati posebne prednosti. Ta posebni značaj Črnega morja dovoljuje Rusiji, da lahko zahteva zmeraj izhod iz Črnega morja.

Lord Stanhope je znova odgovoril, da nima navodil iz Londona. Dvignil pa se je tudi stari nasprotnik Rusije v tem vprašanju, japonski delegat in ostro zavrnil Litvinovo zahtevo.

Ob tem splošnem nerazpoloženju tudi francoski delegat Paul Buncour ni mogel preiti preko zgolj teoretičnih opazk. Razgovor o tem se je moral odstaviti z dnevnega reda.

Takoj nato se je govorilo o tonaži vojnih ladij, ki bi smele priti v Črno morje. Turska delegacija je predlagala za tuje vojne ladje tonažo 14.000 ton. Lord Stanhope je zopet odgovoril, da še tudi glede tega nima navodil iz Londona. Francoski delegat Paul Buncour pa se je dvignil in celo trdil, da ta turska zahteva ni v skladu z določili lozanske pogodbe. Ta debata se je torej danes končala v popolni zmedbi.

Popoldne ob 16. uri se je sestala trgovinska komisija konferenca, ki naj izdela pravilnik za trgovske ladje, ki bodo plule skozi Dardanele.

Pariz, 24. junija. c. Na predvečer ženevskih sestankov je zunanji minister Yvon Delbos danes sprejel celo vrsto diplomatov. Najprej je bil sprejet sovjetski veleposlanik Potemkin, takoj nato pa je bil zelo dolgo pri Delbosu jugoslovanski poslanik v Parizu dr. Purić.

Popoldne je Delbos sprejel najprej portugalskega zunanjega ministra Monteira, nato pa španskega zunanjega ministra Barcia. Oba zunanja ministra odpotujeta nocoj v Zenevo.

Delbos bo imel jutri sestanek z Edenom. Tega sestanka se udeležijo tudi predsednik vlade Leon Blum. Delbos in Eden odpotujeta zvečer skupaj v Zenevo. Ministrski predsednik Leon Blum bo odšel v Zenevo v soboto ali pa v nedeljo.

Dunajska vremenska napoved: Zelo oblačno, mirno, krajevne nevihte.

Blum, šef vlade ljudske fronte v Franciji, med govorom v parlamentu

ki si baš takega mirnega, brezopornega razvoja najbolj sami želijo. Zakaj ob pasivnosti nasprotnikov se bo novi red stvari kljub gospodarskim neuspehom ali težavam vendarle uveljavil. Pomislimo samo, da se že zdaj v Franciji vrši »nevidna razlajstitev«. Podjetniki niso več neomejeni gospodarji svojih podjetij, ampak produkcijo je nadzorujejo in jo bodo kmalu lahko tudi določevali voditelji delavskih strokovnih zvez. Mezde in delovne pogoje delavstvo itak že narekuje, in sicer ne po omejenih principih gospodarske samozakonitosti, ampak po načelu dejanskih potreb dostojnega življenja. Delavstvo je že danes prepričano, da so tovarne in stroji njihova last, vlada pa je zaenkrat samo sklenila podžavljenje oboroževalne industrije in francoske banke, kar bo seveda vleklo za seboj tudi druge radikalne ukrepe. Kapitalistični sloj je v zadnjih mesecih izčrpal že polovico svojega premoženja, ker je padec tečajev delnic bančne vrednote potisnil skoro na polovico, delnice težke industrije pa še globlje. Tako na primer je Schneider-Creuzot padel od 1800 na 800. Pa tudi rente, ki tvorijo premoženje velike večine francoskih malih in srednjih meščanov pa kmetске posestnikov, so za 25—30 odstotkov padle. Ker bo treba na

vsak način opustiti standard, bo premoženje srednjega sloja, ki je padlo že na eno tretjino ali vsaj na eno četrtno, padlo še bolj. Vrh tega stoji večja stanovanjska praznina, hiše se pa prodajajo za tretjino manj, nego so stale l. 1931. Tudi svobodni poklici se proletarizirajo, ker so danes plače intelektualcev precej nižje od plač nameščencev in delavcev. Rešile so se in se bodo same največje in najmastnejše ribe, ki so si še nedavno nabavile devize in inozemske papirje in jih spravile na varno v angleške, holandske, belgijske, švicarske in ameriške banke. Odtod jih tudi gospod finančni minister Auriol ne bo več dobil nazaj ali pa samo v najneznatnejšem iznosu. Tako v Franciji počasi dosega nivo, ki tvori naravno točko nameravanemu socializmu.

Meščanstvo in kmet pa sta za odpor malo ali nič sposobna in kričavost rojalistov ter poštena in krepka frazeologija bojnikov, kakor tudi tradicionalizem najboljših naših kulturnih prvakov najbrž ne bosta kos strogo načrti in metodično sijajno peljani bojovitosti delavstva, oziroma njegovih voditeljev, ki so sedaj tudi nacionalizem vpregli v svoj voz. Stvari je treba gledati takšne, kakršne so.

Ne sme pa zaradi tega nihče misliti, da je

reakcija na sedanji socialistični režim neverjetna ali celo nemogoča. Reakcija ne bo prišla iz odpora meščanstva in kmetске posestva zaradi socialnega preobrata, ker v tem oziru se meščan in kmet dasta vedno od dogodkov prehiteti in se v borbi zoper socialne oblike bodočnosti redno pokažeta politično premalo odporni in skoro neaktivni. Pač pa bo reakcija lahko zagrabila za slabost, ki bi jo pokazala sedanja žirondistično-jakobinska vlada na polju zun. politike, ker bi v tem slučaju mogočna nacional. zavest francoskega ljudstva, brez ozira na desno ali levo usmerjenost, odpihnila vsak režim, kojega zunanja politika bi se končala z nacionalnim porazom Francije. Iz Delbosovega govora v zbornici vidimo, da se bo sedanja vlada silno prizadevala, da vodi zunanjo politiko v dosedanjem tradicionalnem tiru, bo pa zadela na najhujše težave tako zaradi svoje načelne usmerjenosti, ki bo trajno v sporu z njeno praktično zunanjo politiko, kakor zaradi izredno kočljivega položaja, v katerem se danes nahaja na mednarodnem poprišču Francija. Šele tukaj se bo pokazalo, ali bo sedanji režim kos svoji nalogi in zavarovan pred usodo, ki je zadela v Franciji doslej še vsak tak režim. —é.

Rim in Berlin v objemu

„Zveza mednarodne lašistične skupnosti“
Najprej general Valle, za njim grof Ciano

Rim, 24. junija. b. Državni tajnik za letalstvo general Valle je odpotoval za letalom v Berlin. Z njim je odpotovalo v Berlin še nekaj višjih letalskih častnikov. Uradno se poroča, da ima ta obisk generala Valleja namen vrniti svoječasni obisk pruskega ministrskega predsednika generala Göringa v Rimu l. 1933. General Valle bo s svojim spremljevalcem ostal v Berlinu pet dni. V političnih krogih sklepajo radi tega, da se bodo v Berlinu vodila važna pogajanja med italijansko in nemško vojaško delegacijo za sklenitev letalskega sporazuma med obema državama, ni pa izključeno, da se bodo razgovori tikali še nekaterih drugih važnih vprašanj.

Berlin, 24. junija. V zvezi z današnjim prihodom italijanskega državnega tajnika za letalstvo generala Valleja v Berlin, se pravi, da prihaja s svojo eskadro samo na vpljudnostni obisk. Nekateri narodno socialistični krogi pa menijo, da bo ta obisk ojačil razvoj zveze mednarodne fašistične skupnosti in da bo na ta način mogoče prebroditi težave, ki dele fašistično Italijo in fašistično Nemčijo v vprašanje Avstrije in srednje Evrope. Pristaši sodelovanja z Anglijo so dotedaj lahko zavlekli ta razvoj politike. Duša zblivanja med Italijo in Nemčijo je veleposlanik von Hassel v Rimu.

Švica se otresa neguša

„zaradi raznih neprijetnosti...“

London, 24. junija. Neguš je včeraj zaprosil Edena, da naj pride k njemu, ker mu namerava razložiti stališče abesinske vlade pred zasedanjem ZN. Neguš je rekel, da Abesinija še dalje obstoji kot neodvisna država, ker se še dalje brani z orožjem. Osebnost namerava priti v Ženevo in tam razložiti položaj. Naslovil bo nujen poziv članicam ZN, da naj pomagajo Abesiniji. Angleški vladni krogi pa menijo, da po odhodu neguša iz Abesinije tamkaj ne obstoji več nobena vlada. Negušovi nameni ne bodo v ničemer spremenili smer angleške vlade.

Bern, 24. junija. Švicarska brzojavna agencija uradno sporoča, glede na razne glasove, ki se širijo zlasti v tujini o bivanju abesinskega cesarja v Švici, da je švicarski zvezni svet že prosil neguša, da opusti svoje namero in da naj se ne naseli v Švici vse do tlej, dokler ne bo abesinski spor definitivno urejen. Tega prosa zaradi raznih neprijetnosti, ki bi utegnile nastati, če bi Švica izkazala gostoljubnost državnemu poglavarju, ki se smatra v vojnem stanju izmed enih švicarskih sosedov. Nasprotno pa ne bo zvezni svet prav nič imel proti neguševi navzočnosti v Ženevi, če se bo abesinskemu cesarju zdelo potrebno zagovarjati svojo stvar na prihodnjem zasedanju sveta Zveze narodov.

London, 24. junija. b. V političnih krogih je zbudilo veliko pozornost dejstvo, da je angleški

V berlinskih krogih se trdi, da bo tudi zunanji minister grof Ciano kmalu prišel v Berlin. V Münchenu se bo sestal s kanclerjem Hitlerjem. Toda ta obisk bo zgolj zaseben, ker bo grof Ciano prišel samo po svojo soprogo v Berlin.

Rim, 24. junija. b. Ves italijanski tisk je zelo zadovoljen, ker sta včeraj francoska in britanska vlada dobili od parlamenta dovoljenje za ukinitve sankcij v Ženevi. Tisk triumfalno sporoča italijanskemu narodu, da je to zadnji udarec proti sankcijam, ki bodo kmalu popolnoma ukinjene. Jutranji tisk je posebno zadovoljen z izjavo Baldvina, ki je poudaril, da je okupacija Abesinije od strani Italije gotova stvar in da se tu pač ničesar ne more več spremeniti. Italijanski tisk smatra to kot indirektno priznanje britanskega prvega ministra, da je aneksija Abesinije zadeva, ki se je ne more več spremeniti.

Pariz, 24. junija. b. Nočna seja zbornice je trajala od 1.15 ure in je bila vladni izglasovana zaupnica s 372 proti 128 glasovi. Vlada je dobila torej večino 184 glasov.

London, 24. junija. b. Angleška zbornica je po dolgem govoru ministrskega predsednika, ko je hvalil Edena, izreklo zaupnico vladi z veliko večino.

zunanji minister ponovno obiskal neguša in sicer istočasno, ko je iz Berna prispela vest, da je švicarska vlada odpovedala negušu gostoljubnost. Iz tega se sklepa v političnih krogih, da je neguš postal neprijeten tudi svojim najboljšim prijateljem. »Daily Express«, ki ima dobro zvezo z okolico neguša, poroča, da je britanski zunanji minister Eden neguša popolnoma odkrito opozoril, da je vladar brez države. Kljub temu opozorilu pa je neguš ostal še naprej trdovraten in sklenil, da bo vodil borbo za svojo stvar še naprej. V poučenih političnih krogih se čuje, da je Anglija še nadalje pripravljena dovoliti negušu bivanje v Angliji pod pogojem, če ne bo nastopal kot vladar. V dobro informiranih angleških krogih pa prevladuje mnenje, da se bo neguš moral kmalu preseliti v Palestino. Anglija mu ne bo mogla dovoliti daljšega bivanja v Londonu, ker bi to pomenilo kršitev njene nevtralnosti. Iz istega stališča noče nuditi negušu tudi Švica gostoljubnosti. Čudno je samo to, da se neguš kljub vsemu temu pripravlja na pot v Švico, čeprav je švicarska vlada že pretekli teden sporočila, da ne želi njegovega obiska in je bila sedaj pristojna, da to tudi objavi, ker je ostal neguš trmast v svojem sklepu. Sveda pa ta prepoved ne velja, če bo prišel neguš v Ženevo in hotel braniti svoje interese pred Zvezo narodov.

Nova vlada v Romuniji?

Mihalake mesto Tataresca

Praga, 24. junija. b. Voditelj romunske nacionalne kmečke stranke Mihalake je po večdnem obisku v Pragi danes odpotoval nazaj v Romunijo. Mihalake se je za časa svojega bivanja v Pragi sestal z ministrskim predsednikom dr. Hodžo in celo vrsto drugih politikov. Ta obisk je zelo značilen in pomemben ter ga v vseh političnih krogih živahno komentirajo, zlasti se z ozirom na adejstvo, da je Mihalake eden najresnejših kandidatov za bodočega romunskega ministrskega

predsednika. Mihalake je v Pragi vodil pogajanja v glavnem glede podonavskih vprašanj ter se je zelo trudil, da bi prišlo do čim ožjega sodelovanja med državami Male zveze in državami rimskega bloka. Vse kaže, da bo nova romunska vlada z Mihalakom na čelu zelo potiskala to sodelovanje v ospredje. Mihalake je za časa svojega bivanja v Pragi predlagal, da se naj v najkrajšem času skliče posebna agrarna konferenca podonavskih držav, na katero naj bi bila povabljena tudi Italija.

če se loti moralnega pridigania,« pripominjajo kat. švicarski listi k poročilu o rezultatih cerkvene komisije. Po naši časnikarski dolžnosti moramo tudi to pripombo zapisati.

Nadžkoš dr. Bauer boljši

Zagreb, 24. junija. b. Stanje hrvaškega metropolitana prejšnj. nadškofa dr. Ant. Bauera se je zboljšalo. Prevzvišeni nadškof še vedno leži na kliniki prof. dr. Serčerja in se je danes počutil subjektivno dobro.

Gospodje - tihotapci

Belgrad, 24. jun. m. V znani tihotapski aferi Bodl—Novakovič carinski organi nadaljujejo z zasliševanjem. Ga. Bodlijeva prevzema vso krivdo nase. Udeležena Glük in Nečajev pa nasprotno zelo obremenjujeta Bodlija. Pri zasliševanju je Paja Glük izjavil, da ni vedel, da so te stvari določene za Bodlija. Danes bi bil moral biti zaslišan tudi Ika Novakovič, ki je v spremstvu zagovornikov Dragiša Vasiča in Stanišlava Kumandija prišel v carinarnico. Ker se je zasliševanje Paje Glüka zavleklo, je bil Ika Novakovič zaslišan šele popoldne.

Zagreb, 24. jun. m. Danes je potoval skozi Zagreb španski poslanik Torrijos, ki potuje v Madrid.

Kolešar pod tramvaj

Ljubljana, 24. junija. Nocoj ob pol 8 je prišlo do manjše prometne nezgode na križišču Fügnerjeve ulice in Sv. Petra nasipom. V tem času je vozil v smeri proti Krekovemu trgu mestni tramvaj s prikolpnim vozom. V trenutku, ko je pasiral tramvaj križišče, je s silovito naglico privozil po Sv. Petra nasipu v Fügnerjevo ulico kolešar Vinar Gustl, 23 letni pekovski pomočnik, stanujoč na Karlovski cesti št. 14. Vinar se je vozil na kolešu, ki nima prostega teka, in ker je vozil z veliko brzino, ni mogel koleša pravočasno ustaviti. Zaradi tega je hotel pred tramvajem prekorati cesto. Vendar je bilo za to prepozno in se je z vso silo zaletel s kolešom v prvi voz tramvaja. Tramvaj je vrgel Vinarja nazaj na cesto, kolo pa je vleklo še kakih 6 m za seboj. Vinar je dobil hude poškodbe na desni nogi in desnem ramenu. Ker je nekako ob istem času privozil z nasprotni strani drug tramvaj v nasprotni smeri, so Vinarja takoj naložili v tramvajski voz in ga odpeljali v splošno bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Vinarjeve poškodbe niso smrtne nevarne, ostali pa bo moral brzkone nekaj dni v bolnišnici.

Domači odmevi

Spremembe občin

Belgrad, 24. junija. m. Notranji minister dr. Anton Korošec je predpisal naslednje uredbe:

Uredbo o pregrupaciji občin Sromlje in Artiće v brežiškem okraju. Po njej se deli kraja Curnovec (h. št. 1, 22, 23, 25, 26, 28, 29 do 31, 33 do 36, 48, 55 in 64) in del kraja Voljeje (h. št. 31 do 38, 39, 41, 57 in 58) izločijo iz občine Sromlje in priključijo občini Artiće.

Uredbo o odepitvi krajev Volmce in Brdo iz občine Bočna in priključitvi k občini Rečica ob Savinji.

Uredbo o izločitvi krajev Gabrovnice, Lasenovo in Pšajnovica iz občine Lukovica in njihovi priključitvi k občini Tušinj.

Uredbo o ustanovitvi občine Kalobje. Po tej uredbi se iz občine Sv. Jurij pri Celju-okolica izločijo kraji Sv. Jakob, Bodruž, Podlesje, Jazbin vrh, Kostrivnica, Kalobje, Osredce, Planica, Sotensko in Vodice, iz katerih se ustanovi nova občina Kalobje s sedežem istotam.

Uredbo o ustanovitvi občine Sv. Vid pri Grobelnem. Po njej se ustanovi nova občina s sedežem v Sv. Vidu v šmarnem okraju, v katere sestav pridejo: 1. iz občine Šmarje pri Jelšah: področje bivše občine Sv. Vid pri Grobelnem; 2. iz občine Ponikva kraji: Završe, Spodnje Selce in del Ponkvice, ki ima svojo faro in šolo v Sv. Vidu (h. št. 1 do 4, 6—12, 14—24, 36—38, 40 in 42).

Uredbo o spremembi imena občine Trnovska vas, po kateri se njeno ime spremeni v »Občina Sv. Bolfenk v Slovenskih goricah«.

Uredbo o odepitvi krajev Nemška vas in Zadolnje iz občine Dolenja vas in priključitvi k občini Ribnica.

Uredbo o ustanovitvi občine Blagovica, po kateri se iz občine Lukovica v kamniškem okraju odepči bivša občina Blagovica, iz občine Tušinj v istem okraju in se odepčijo kraji Čenčica, Lipa, Poljane in Selca. Iz izločenega ozemlja se ustanovi nova občina Blagovica s sedežem istotam.

Uredbo o pregrupaciji občin Sv. Jurij ob Ščavnici in Slatina-Radenci in Ljutomerem okraju. Po tej uredbi se del kraja Muršak (h. št. 1 do 61) odepči iz občine Slatina-Radenci in pridruži občini Sv. Jurij ob Ščavnici.

Uredba o ustanovitvi občine Predoslje, po kateri se iz občine Primskovo pri Kranju odepčijo k. o. Predoslje, Kokrica, Britof in Suha, iz katerih se ustanovi nova občina Predoslje s sedežem istotam.

Uredba o odepitvi k. o. Vršca vas iz občine Raka in priključitvi k občini Škocijan. Iz občine Raka v šmarnem okraju se odepči k. o. Vršca vas s kraji: Vršca vas, Čisti breg, Čučja mlaka, Hrvaski brod, Grmulje, Hudenje, Zameško in se priključijo občini Škocijan.

Uredbo o ustanovitvi občine St. Jošt, po kateri se iz občine Horjul v ljubljanskem okraju odepčijo kraji: St. Jošt, Butanova in Planina, iz občine Vrhnika pa kraj Smrečje. Iz odepčenegega ozemlja se ustanovi nova občina St. Jošt s sedežem istotam.

Uredba o ustanovitvi občine Remšnik v dravogradskem okraju, v katere sestav pridejo: 1. iz občine Brezno: kraji Remšnik, Brezni vrh, Radlica in Kožji vrh ter 2. iz občine Marlenberg: kraj Vas.

Uredba o ustanovitvi občine Rakitna, po kateri se iz občine Preserje v ljubljanskem okraju odepči k. o. Rakitna in iz nje ustanovi nova občina Rakitna s sedežem istotam.

Uredbo o ustanovitvi občine Kostrivnica v šmarnem okraju.

Uredbo o odepitvi krajev Slabor in Doblešina iz občine Mozirje-okolica in priključitvi k občini Rečica v Savinji.

Uredbo o ustanovitvi občine Mavčice v kranjskem okraju.

Uredbo o pregrupaciji občin Veržej in Križevci pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Po tej uredbi se iz veržejske občine odepčijo kraji Salinca, Kristanci in Glava, iz občine Sv. Jurij ob Ščavnici pa del kraja Berkovski Prelogi (h. št. 36 do 38), ki se priključijo občini Križevci.

Uredbo o pregrupaciji občine Ivanjkovec, Velika Nedelja in Koračice. Po tej uredbi se iz občine Ivanjkovec v ptujskem okraju odepčita kraja Lahona in Zvab, iz občine Velika Nedelja pa Senik. Ti kraji se priključijo občini Koračice. Občina Koračice se pa preimenuje v občino Sv. Tomaž pri Ormožu.

Uredbo o ustanovitvi občine Cerklje ob Krki, po kateri se odepčijo: 1. iz občine Catež v krškem okraju: kraji Boršt, Dolenje Skupice, Gorenje Skupice, Račja vas in dela krajev Cerklje in Zupeča vas, v kolikor spadata v občino Catež, 2. iz občine Leskovec dela krajev Hrastje in Veliko Mraševo, v kolikor spadata v občino Leskovec, 3. iz občine Sv. Križ pri Kostanjevici: Češnice, Gazice, Zasap in del krajev Cerklje, Hrastje, Veliko Mraševo in Zupeča vas, v kolikor spadajo v občino Sv. Križ. Iz teh se ustanovi nova občina Cerklje ob Krki s sedežem istotam.

Uredbo o pregrupaciji občin Osluševeci in Gorisnica ter o preimenovanju občine Gorisnica. Po tej uredbi se iz občine Osluševeci v ptujskem okraju odepčita Zamušani in Tibolei ter del kraja Pregrad (h. št. 9 do 11, 13, 15, 16 do 19, 22 do 46). To ozemlje se pridruži občini Gorisnica. Ime Gorisnica se spremeni v »Občina Sv. Marjeta nižje Ptuj«.

JUU in krščanska šola

Belgrad, junija 1936. »Narodna prosveta«, glasilo jugoslovanskega učiteljskega združenja, se je spravilo v 49. številu. Na resolucije »Krščanska šola« v Ljubljani. Na str. 4. je to glasilo priobčilo pod naslovom »glosce« kratek izveček resolucij, ki jih je priobčil »Slovenec« 4. maja t. l., na koncu pa nekako takole modruje v svoji svobodomiselni mentaliteti:

»Slučaj, v katerem bi jugoslovanski učitelj zavezal pri svojem javnem delu stališče proti katertoliki veri, ni, ga ni bilo in ga ne bo. Slučaji, v katerih učitelj katoliške vere poučuje otroke pravoslavne vere ali narobe, do sedaj niso dajali povoda za kakršnokoli bojazen nasprotnega verskega vplivanja. In dalje, ker je naš narod po veri pač različno opredeljen, učitelju niti možno ni, da bi bil pristajal eno veroizpovedi, h kateri se prištevajo otroci, enostavno zato ne, ker imamo mnogo šol z otroci različnih veroizpovedi, a učitelj kot osebnost se ne more prištevati dvema, ... tem konfesijskim nameram. In končno naj društvo »Krščanska šola« ne pogreva teh stvari, naš narod je v svoji duši krotek in tolerant in gleda v učitelju človeka, a ne pristaja katerekoli konfesijske o. Sokolstvu kot takim in o vzgojnih principih začetnika sokolstva velikega Slovenca (prav tako piše glasilo učiteljev, op. pisca) Tyrša, imamo mi svoje mnenje. V ostalem gospodi pri društvu »Krščanska šola« vsekako ni neznano, da se tudi vsi gospodje katoliški škofje ne strinjajo z njim.«

Ta »glosca« glasila jugoslovanskega učiteljskega združenja zasluži, da se slovenski narod

seznani z njo. Kaj nam govori komentar? Predvsem moramo ugotoviti to brezprimerno drzno strokovnega glasila jugoslovanskega učiteljskega združenja, da se meša v področje slovenskih katoliških staršev, ki so s svojimi žulji postavili slovenske šole in jih tudi sami vzdržujejo! (Sie!) Druga, nič manjša drznost tega glasila je ta, da se vmešava v zahteve slovenskega katoliškega naroda, ki po svoji ogromni večini soglasja z resolucijo društva »Krščanska šola«. Mi, ki živimo v versko mešanih krajih, najbolj občutimo, kaj se pravi imeti učitelja, ki ni iste vere kot naši otroci. Ako bi se to dično glasilo jugosl. učit. združenja tako vneto pečalo z vzgojeslovjem kot se peča s takimi vprašanji, potem bi moralo pač spoznati, da je vzgoja le tedaj popolna, ako so versko vzgojni principi doma in v šoli isti in da je vzgoja otrok nemogoča, ako izpričuje učitelj svojo indiferentnost (milo povedano) napram verskemu prepričanju otrok in staršev; ti imajo pač pravico zahtevati od šole in učiteljev — ker vse to vzdržuje iz svojega žepa —, da jim s svojim napram versku brezbrilnim stališčem ne odutujejo otrok Cerkvi in veri! Trditve, da učitelju ni mogoče biti istočasno pri dveh, treh veroizpovedih, pa je pravi sofizem. Iz nje zveni prostaško smešenje najresnejših zahtev slovenskega katoliškega ljudstva, ki zahteva za slovenske katoliške otroke, da jih vzgaja in uči samo učitelj domačega kova, ki bo mogel ustreči zahtevam naroda, ki ga plačuje. Mi imamo, hvala Bogu, dovolj slovenskih in katoliških učiteljev (in tudi brezposelnih slovenskih in katoliških učiteljskih kandidatov), ki soglašajo z nami in nismo prav nič v skrbeh glede možnosti, da se upravičene zahteve slovenskih staršev izpolnijo. Onim slovenskim in jugoslovanskim staršem, ki bi si želeli za svoje otroke versko indiferentno vzgojo v duhu JUU, pa priporočamo, da osnujejo svoje šole, po versko indiferentno učiteljsko pa naj se obrnejo na JUU, ki ima dovolj takih »osebnosti«, ki se ne prištevajo nobeni konfesijski.

O ustanovitvi in ideologu Sokolstva, dr. Miroslavu Tyršu, pa moramo glasilu jugoslovanskega učiteljskega združenja povedati, da ni bil Slovenec (bogve, ali bi bil pri tem glasilu še tako v časteh, če bi bil?), ampak Čeh, rojen v Dečinu nad Labo 17. sept. 1832. Umrl pa je 8. avgusta 1884. v reki Aache na Tirolskem. Naj glasilo jug. učit. združenja to svojim bralcem razglasi, da pri pouku ne bo pomot.

Nerazdružljivost katoliškega zakona

Dogma katoliške cerkve o nerazdružljivosti zakonske vezi nekaterim zakoncem dela velike preglavice in jo večkrat skušajo obiti s tem, da eden ali drugi zakonski prestopi v starokatoliško cerkev in se potem ponovno poroči. S tem je zani vse urejeno, ker misli, da je prvi zakon razveljavljen in novi zakon v redu za ta in oni svet. V resnici pa ni tako. Nerazdružljivost katoliškega zakona je močnejša kakor pa preslop v drugo vero. Sodišča so enega izmed mnogih takih primerov reševala in pisarila o nem polnih 8 let.

Letu 1901 se je neki Franjo Kolomban, uradnik zunanjega ministrstva, poročil z Marijo Medaniak po obredu katoliške cerkve. Po 20 letih zakonskega življenja pa se je na Dunaju zagledal v 11 let mlajšo Madjarko po imenu Gabriella Braun. Prestopil je v starokatoliško cerkev in se tam ponovno poročil. Čez leto dni — leta 1927 — pa je umrl in zapustil dve vdovi, ki sta obe od ministrstva zahtevale pokojnino. Ministrstvo je bilo v zadregi in je obe napotilo na civilno sodišče, naj ono odloči, katerega je zakonita žena pokojnega Kolombana.

Okrožno sodišče v Belgradu je v prvi stopnji razsodilo, da se po od države priznanem nauku katoliške cerkve veljavno sklenjeni zakon ne more razdružiti. Po pritožbi pa je spor prišel pred apelacijsko sodišče, ki je razsodilo, da je tudi starokatoliška cerkev od države priznana in s katoliško cerkvijo enakopravna, da ima torej pravico soditi tudi o zakonskih sporih katolikov, dogma katoliške cerkve o nerazdružljivosti zakona pa da je samo verska dogma in ne predpis pisane prava. Ponovna pritožba je šla pred kasacijsko sodišče v Belgradu, ki je spor rešilo v zadnji stopnji in sicer tako, da je priznalo veljavnost prvega pred katoliško cerkvijo sklenjenega zakona in Marijo Medaniak za pravo ženo pokojnega uradnika Kolombana. Kasacijsko sodišče je svojo razsodbo utemeljilo s sledečimi razlogi: Res je, da je po čl. 12. in 142. ustave z dne 28. junija 1921 starokatoliška cerkev glede pravic in svobode verskega pouka in izvrševanja verskih obredov in urejanja svojih verskih ustanov enakopravna z ostalimi priznanimi veroizpovedmi. Ta pravica pa se ne razteza na pravico soditi v zakonskih sporih. To pravico si je pridržala država, v kolikor je ni s posebnimi zakoni odstopila kaki verski organizaciji. Tudi ni nobenega postavnega predpisa, po katerem bi imela konfesijska sodišča (v tem primeru cerkveno sodišče starokatoliške cerkve) pravico, da razsojajo o veljavnosti, neveljavnosti ali prenehanju tistih zakonskih zvez, ki so bile sklenjene v cerkvi druge veroizpovedi med njihovimi verniki.

Torej je končno najvišje civilno sodišče razsodilo, da katoliškega zakona ne more nihče razdružiti, tudi starokatoliška cerkev ne.

Srečka Vavpotiča še niso našli

Kamnik, 24. junija. Vse dosedanje iskanje Srečka Vavpotiča, maturoanta iz Kamnika, o katerem mislijo, da se je ponesrečil v Kamniških planinah, je bilo brezuspešno. Danes so odpotovali v planine tri reševalne skupine, četrt, pod vodstvom Mihe Plesnika, pa je odpotovala v gore iz Logarske doline. Pregledale bodo vse ozemlje od Kamniškega do Savinjskega sedla.

Osebnosti

Belgrad, 24. junija. m. Postavljen je pri ravnateljstvu državnih železnic v Zagrebu v V. pol. skup. za inšpektorja in prometno-komercialnem oddelku Ivan Čop, dosedanji inšpektor v Sarajevu. Postavljena je Vida Železnik-Vrtovec, bivša učiteljica ljudske šole v Italiji, za učiteljico ljudske šole v Hrpolju pri Kamniku.

Belgrajske vesti

Belgrad, 24. junija. m. Turški poslanik Ali Hajdar Aktaj je odpotoval v Ankaru, kjer se bo mudil nekoliko dni.

Belgrad, 24. junija. m. Od 21. septembra do 2. oktobra bo v Dubrovniku kongres mednarodne ženske zveze.

Belgrad, 24. junija. m. Sinoči se je vrnil predsednik kr. vlade dr. Stojadinović, ki je prisostvoval položiti temeljnega kamna za razširitev železarne v Zenici. — S sinočnjim ekspresnim vlakom se je vrnil tudi minister brez listnice dr. Šekija Behmen, ki je potoval po Turčiji.

Carinska vojna med Avstrijo in Madjarsko

Dunaj, 24. junija. b. Na splošno začudenje in brez opomina je izbruhnila danes carinska vojna med Madjarsko in Avstrijo. Avstrija je bila zaradi zvišanja carinskih postavk Madjarske prisiljena znižati svojo carino za 237 RM na vsakih 100 kg madjarske moke, začeti od 18. junija. Ta sklep avstrijske vlade, smatrajo gospodarski krogi kot opreznost avstrijske vlade, da zaščiti avstrijskega konzumenta pred visokimi cenami moke. Obenem pa so prenehali na avstrijskih tržiščih z nakupom madjarske moke in je ta kupčija, ki je bila že doslej zelo slaba, skoraj prenehala. Madjarska vlada bo skušala spor rešiti v najkrajšem času in je trenutno na Dunaju madjarski trgovinski minister dr. Winkler, ki ostane tam do petka.

Ne 276, ampak 5 do 7

Zanesljiva poročila, ki jih je zbirala posebna komisija, strožja in posledenja kakor katerekoli komisija svetnih organizacij, in jih poslala sveti stolici, govore, da je v senzacionalne moralne prestopke nekaterih redovnikov v Koblencu vpletenih ne 276 redovnikov, ampak 43, od teh pa jih je 27 popolnoma nedolžnih, 5 do 7 pa je težko osumljenih. Pa tudi ti niso bili duhovniki, ampak laični bratje neke kongregacije v Waldbreitbachu ki se posveča skrbi duševno zmedenih bolnikov in idiotov. Polovica osumljenih je bila že prej izključena iz kongregacije. Nacionalno-soc. tisk se ob tej priliki na dolgo in na široko razpisoval »o 276 franciškanskih menihih«, o strašnih moralnih zločinah, ki da so se udomačile po vseh samostanih, in rotil nemško mladino, naj se ne zaupa ljudem, ki »nosijo kulo« in »katoliški duhovski kasti« itd. Za zalogo takih hudobno pretiranih poročil je skrbela znana berlinska »Gestapo«, ki ni noben organ sodstva, ampak organ stranke in režima; tej je bila zaupana naloga, da zasleduje vse možnosti, kjer bi se dal dobiti še kak »škandal«, ki bi utegnil ustanove katoliške Cerkve pripraviti od dobro ime. Ves fisk, ki komaj čaka, kdaj se bo dobila kakla kost, pa je ta poročila pridno ponahkaval, tudi slovensko »Jutro« jih je moralo »po svojih časnikarski dolžnosti« priobčevati.

»Takim poročilom je treba vzporediti proklamacije, ki so po 30. juniju 1934 — komaj dve leti je od tega — iz osuple javnosti skušale izvabiti ploskanje za fizično ugotovitev Roehma in tovaršev. Takrat usmerjeni so bili leta in leta ponos, vplivno in nedotakljivo jedro stranke. Kdor ima toliko smeh pred svojim pragom, je zelo smešen,

SARGOV
Rajši takoj **KALODONT** – potem ostanejo zobje zdravi in lepi
PROTI ZOBNEMU KAMNU

DOMAČI
IZDELEK

Minister dr. Miha Kreh:

Eno leto vlade ljudskega zaupanja

Prvo leto so bile le predpriprave za velike naloge, ki vlado še čakajo

Po volitvah 5. maja 1935 je bila država v več kot neugodnem položaju. Vsi Hrvati so volili proti tedanji vladi, zelo mnogo Srbov je bilo proti njej in velika večina Slovencev se je odpora volitev ni udeležila. Te volitve so se vršile ne samo pod nasiljem, ampak s profanacijo državne misli same. Mi sami smo v naših kmečkih občinah videli pred volitvami nedotakljive lepake, ki so oznanjali, da so vsi tisti, ki ne gredo volit tedanjega nosilca liste Jevtiča, na tihem pristižni zločincev z Janka Puste. Izid volitev pa je bil tak, da je bilo veskomur, kdor politično misli, jasno: te zlorabe, tega podlega izrabljanja jugoslovanske nacionalizma mora biti konec — sicer zaidemo v politični kaos, ki mu nihče konca ne vidi.

Dne 24. junija 1935, ob obletnici današnjega dne, je bila imenovana nova vlada, ki je po trikratni rekonstrukciji ostala na krmilu države, ki jo vodi še danes. Ta nova vlada je najprej in predvsem spravila s sveta sramoten žig, da je večina državljanov pristašev Janka Puste in da so Slovenci protidržavni vsepovprek.

Po mnogih letih so se tedaj pošteno in iskreno ljudje oddahnili. Tajiti jim ni bilo več treba ne zgodovinskih dejstev, ne svoje državljanske udanosti.

Eno leto je kratka doba, v političnem življenju krajša nego v osebnem. In kaj se je v tej dobi zgodilo? Popreje ustrašeni ljudje, ki so začudeno gledali policijskega uradnika na svojem nedolžnem občnem zboru, se sedaj svobodno gibljejo, zbirajo, govorijo, kritizirajo, protestirajo. Ljudje, in bilo jih je na tisoče kaznovanih s policijsko-upravno kaznijo, so bili seveda amnestirani, iz političnih razlogov diktirane denarne kazni se niso izterjale, stotinam sodnih obojencev je bila kazen spregledana. Nad pol tisoč prosvetnih domov, kjer so bili utihnili odri, zamrla predavanja, ugasnile luči, je medtem oživelo z mladostno silo. Vladi se je posrečilo, da je vrnila veliko večino politično preganjanih uradnikov njihovim domovom in njihovem delokrogu. V preiskavo so prišli, obojeni in kaznovani so bili toliki in toliki uradniki in javni uslužbenci, ki so zlorabljali svojo oblast, s čimer se je izpodjedana avtoriteta države zopet okrepila. Tudi vedo danes vsepovsod in vai okrepila, zlasti pa na Hrvatskem, najsi bodo vladi

nasprotni, da je pri nas minila doba nekdanje državne vzgoje z batinami.

V upravnem in gospodarskem oziru je nova vlada našla kaos, ki ni bil manjši od političnega. Brezumno, iz političnega koristljubja razmesarjene naše občine se vračajo v svoje naravne meje. Vlada je izvedla, kjer je bila dana zakonska možnost, občinske volitve, tako svobodne, kakor jih le moremo želeli, in v jeseni bo to svoje delo dovršila. Kjerkoli je vlada zaznala, da se je javni uslužbenec pregrešil zoper občo imovino, ga je dohitela preiskava, odstranitev in kazni. V tem letu pri nas še vedno naraščajoče gospodarske krize, pogubne suše, gospodarsko ubijajočih sankcij in podedovanega nereda v državnih finančah je vlada tešila lakoto s pošiljanjem hrane v gladne kraje in mnogokje uspešno pobijala brezposelnost z izvrševanjem javnih del. Znižala je direktna davčna bremena do skrajnih možnosti. S svojo carinsko in tarifno politiko je krepila široke plasti naroda in z drugimi nešteti posegi v gospodarsko življenje dosegla isti cilj. Podrobnosti o vsem tem ne bomo navajali. Vsak okraj v Sloveniji, smemo reči, je deležen milijonskih javnih del in državnih in banovinskih dotacij — prvo pa je, da opozorimo na velika podjetja, kot so vseučiliška knjižnica v Ljubljani, železnica St. Janž-Sevnica, nova gimnazija v Ljubljani, delavski dom v Murski Soboti, ki je prvi v Sloveniji.

Zunanje-politično je bilo preteklo leto težak čas za vso Evropo. Politični kompasi so vsepovsod trepetali. Pri nas smo to čutili manj kakor mnogokje drugod, oprti na svoje zavezništvo in vedno trajno epopolnjujočo svojo lastno silo.

Še ni dolgo tega, odkar so v ljubljanski velepisarni intelektualci vsak teden pripovedovali, odkar je otožna kancelija nekdanjih političnih močnjakov po deželi pošiljala sporočila, da vlada pada. Vlada ni padla, marveč je delala in bo delala dalje. Prvo leto so bile le predpriprave za velike naloge, ki vlado še čakajo. Te naloge, da jih omenimo samo na splošno, so: rešitev mnogih in zelo perečih socialnih vprašanj, smotrenejša organizacija uprave, epopolnitev in zboljšanje politične ureditve države, poživitev gospodarskega življenja in neusmiljeno uveljavljanje poštenosti in javnem delu.

Ban v celjskem in laškem okraju

Sprejem bana dr. Natlačena v Celju.

Ljubljana, 24. jun.

Ze včeraj smo poročali o uradnem obisku gospoda bana dr. Natlačena v celjskem in laškem okraju. Prebivalstvo je povsod razobesilo zastave, napravilo slavoloke, postavilo mlaje in kljub najtežjemu delu na polju povsod v velikem številu pričakovalo prihod našega slovenskega bana. Nadvee prisrčni so bili sprejemi na Vranskem, na Režani za občino Gomiljsko in St. Juriju ob Taboru, v St. Petru, Zalcu in prav posebno še v Celju. Gospod ban se je povsod razgovarjal z došlimi zastopniki oblasti in družtev, zlasti pa se je zanimal za delovanje gasilskih čet, ki so povsod prišle k sprejemu v lepem številu.

V Celju je g. ban po slavnostni seji na magistratu in po sprejemih na okrajnem načelnstvu še dopoldne obiskal okrožno in okrajno sodišče. Zanimal se je zlasti za okrožno sodišče v starem gradu, ki je bil svojčas zasilna šola, in se prepričal, kako neprimerna je stara stavba. Po kosilu si je g. ban ogledal tudi novo poročnišnico in ostala poslopja bolnišnice v Celju, kjer se je razgovarjal z bolniki.

Popoldne je obiskal gospod ban dr. Marko Natlačen laški okraj, kjer so mu meščani Laškega priredili nadvse prisrčen sprejem. Po uradnih sprejemih se je gospod ban še prav posebno zanimal za razmere trboveljskih rudarjev in hrastniških

steklarjev, ki so naprosili gospoda bana, da jim dovolj odlog za plačilo zaostankov kuluka. V zdravilišču okrožnega urada v Laškem si je ogledal gospod ban tudi novo zajetje zdravilnih vrelcev, ki bo v kratkem dokončano. Zaradi te prenovitve bo zdravilišče na razpolago še enkrat več zdravilne vode kakod doslej, tako da bo mogoče napraviti skupno kopališče na prostem, kar bo prišlo v prid zlasti nepremožnim bolnikom.

Posebno zanimanje pa je gospod ban pokazal za regulacijo Savinje ter si je ogledal dolgi pas obrežja v Tremerju, ki je bilo lani regulirano. Navzoči strokovnjak ing. Mursa je objasnil nato vsa dela, ki se bodo v kratkem začela in ki bodo pospešila regulacijo Savinje tako, da bo že drugo leto regulirana do Celja.

Odpis kuluka rudarjem

Glede na informacije, ki jih je gospod ban dr. Marko Natlačen dobil na svojem obisku v Laškem, je danes odredil, da se vsem revnim rudarjem in steklarjem laškega okraja odpisujejo vsi zaostanki na odkupnini za osebnostno delo-kuluk. S tem je brez dvoma nadvse ustrezno revnim industrijskim delavcem laškega okraja. Hkrati je to dokaz, da gospod ban dr. Marko Natlačen ni pozabil naših rudarjev in da jim pomaga, kolikor le more v okviru zakonov.

Mesec strahote za dolino ob Sotli

Podčetrtek, 23. junija.

Letošnje leto smemo smatrati za silno viharno leto. Ze mesec maj je bil hladen in poln neviht. Mesec junij je pa zadnje dneve naravnost poln strahote. Ze prejšnji teden se je podil čez naše kraje vihar za viharjem. Vse se je oddahnilo, ko je prešel, ne da bi prizadel znatno škodo. Zelo nevarno je bilo v petek, 19. junija popoldne, ko je bil slišati iz oblakov oddaljen silen hrušč in se je vili ploha, kakor bi se utrgal oblak, a toča je prizanesla našemu kraju. Skoraj isto se je ponovilo v soboto. V nedeljo smo pa bili tako nesrečni, da je toča naše kraje popolnoma posekala. Popoldne se je stemnilo in med bliskom in gromom se je vsula toča kakor oreh debela, —

vmes so bili veliki ledeni kosi, — ki je padala tako dolgo, da je vse zbil. Prizadeji so kraji: Virštajn deloma, v Podčetrtku kraji: Imenska gorica, Imeno in najhujše Golobinek, v župniji Buče: Peceli, Vrača in sosednji kraji, v župniji Dolje pa deloma Prelasko. In kakor bi to ne bilo dovolj, je včeraj dne 22. junija okoli devehli zvečer ponovno pridivila huda toča in pobila ponovno v župniji Orlivje in Podčetrtek kraje, ki jim je bilo prejšnji dan prizanešeno kraje, kakor Imenska gorica, je ponovno udarila in tako uničila, kar je preostalo od prejšnjega dne. Uničeni so: vinogradi nekateri popolnoma, nekateri nad polovico, jetmen je pobit popolnoma, ravno tako pšenica in rž. Oškodovani so močno: koruza, krompir, najbolj pa fižol.

Knez namestnik Pavle v Sloveniji

Včeraj zjutraj ob 7.25 je dospel v Ljubljano s posebnim dvornim vlakom Nj. Vis. knez namestnik Pavel z vso svojo rodbino. Na kolodvoru sta ga pričakovala ban dr. Natlačen in železniški direktor dr. Fatur. Knez namestnik ni izstopil, pač pa njegov adjutant, ki se je z obema ljubljanskima dostojanstvenikoma razgovarjal do odhoda vlaka. Knez Pavel je nato odpotoval na Bled, kjer namerava ostati dlje časa na oddihu.

Bled, 24. junija.

Danes dopoldne ob pol 10 je prisel p dvornim vlakom na postajo Lesce-Bled Nj. kralj. Vis. knez namestnik Pavle s kneginjo Olgo, kneževičem Nikolo in princezo Elizabeto, sestro kneginje

Olge. Na postaji ni bilo oficelnega sprejema. Visoki gostje so se takoj odpeljali na Bled v kraljevski dvorec Suvobor.

Ves Bled je bil danes v državnih zastavah in je tako častno sprejel visoke goste. Knez namestnik Pavle bo ostal na Bledu baie mesec dni, pozneje se bo podal na Brdo pri Kranju, kjer ima svoj gradič, ki pa se sedaj še preureja. S tem, da se je Nj. Vis. knez Pavle odločil za bivanje na Bledu, je pokazal, kako mu je pri sreč Bled in kako ljubi njegove in okoliške krasote. Blejci smc ponosni, da imamo v svoji sredi tako visokega gosta. Pozdravljamo ga in mu želimo srečnega oddiha.

Ameriški Slovenci v domovini

Ljubljana, 24. junija

Vsakokrat smo ražostni v Sloveniji, tej »stari domovini« naših ameriških Slovencev, kadar moremo pozdraviti v svoji sredi kakršnokoli skupino naših rojakov od onstran Atlantskega morja. Vsak tak obisk je utrditev močnih vezi, ki nas med seboj vežejo in vsakokratna svidenja med nami so prišrna. Današnji sprejem prve večje skupine došlih ameriških Slovencev ni bil ne posebno svečan ne preveč oficelen, bil pa je res bratovski. Ni bila potrebna niti godba, niti pregovoreče govorance, prijazen stisk rok in že smo bili eno.

Ameriški Slovenci so dospeli v Ljubljano z dopoldanskim brzovlakom, ki pa je imel 35 minut zamude, tako da je dospel šele tik pred pol 10. To ameriško skupino je vodil znani ameriški javni delavec g. Leon Zakrajšek, brat ljubljanskega župnika p. Zakrajška. V skupini je bilo kakšnih 40 ameriških izletnikov, po večini Slovencev, le kakšnih 10 Cehov in Hrvatov. V Ljubljani je izstopilo nad 20 ameriških Slovencev, drugi so se odpeljali dalje. Na kolodvoru so jih toplo pozdravili zastopnik g. bana ravnatelj izseljenskega urada g. Fink, zastopnik g. mestnega župana dr. Mis, predsednik Rafaelove družbe p. K. Zakrajšek, ravnatelj OUZD dr. Bohinjec in predstavniki raznih drugih organizacij. Po pozdravu so vsi došli ameriški Slovenci odšli v restavracijo pred kolodvorom, kjer jim je Francoska linija pripravila topel zajtrk.

G. LEON ZAKRAJŠEK PRIPOVEDUJE...

Zasluzni g. Leon Zakrajšek, ki je privedel v zadnjih letih že več skupin ameriških Slovencev v domovino, je bil sveže volje in je pripovedoval mnogo zanimivega o potovanju ameriških Slovencev čez ocean:

»Potovanje je bilo sijajno, vožnja je bila za nas prava zabava. Potovali smo z ladjo »Normandie«, o kateri že veste, da je še vedno najhitrejša, pa tudi največja ladja sveta. Pred letom dni smo se še nekoliko pritoževali zaradi tresenja, sedaj je ta ladja predelana in na ladji nismo čutili nikakega tresenja več. Ladja prereže z vsem svojim trupom kar tri največje valove hkrati, tako da nismo čutili nobenega sledu večjega viharja. Odpotovali smo danes pred tednom dni ob 10 iz New-Yorka, čez ocean pa smo pluli točno štiri dni in deset ur, torej v najkrajšem času, ki je sploh možen. Vsi potniki so bili zadovoljni, hrana je bila izvrstna in obilna. Danes potnik v III. razredu takega pomorskega velikanu potuje boljše, kakor je še pred leti v I. razredu malih parnikov. Med potniki moje skupine je bilo tudi nekaj takih, ki so odpotovali proti Trstu, to so namreč naši iz Italije. Sem došli Slovenci so se zbrali iz držav: New-York in mesta New-York, Chicago, Clevelanda, Milwaukeeja, Detroita in od drugod. Posledice krize se v Združenih državah še čutijo, toda časi se le boljšajo. Prišlo bi v Slovenijo na obisk najmanj

še enkrat toliko ameriških Slovencev, ko ne bi pri nas vladala taka bojazen pred zapletljavi v Evropi, toda vzpričo velikega vpliva časopisa je ljudem težko dopovedati, da ta vrag ni tako črn, kakor ga slikajo...

KAJ PA Z NESREČO NA »NORMANDIE«?

Res, nesreča se je pripetila, toda brez velike škode, zlasti brez žrtv. Običajno se prekocean-ske ladje ustavljajo na Angleškem v pristanišču Plymouth, toda za našo »Normandie« je bilo morje tam preplitvo, zato se je morala ustaviti v Southamptonu, pa še tam ni mogla prav v pristanišče, temveč je morala ostati zunaj. V tem pristanišču je imela neka angleška bojna ladja vaje, nad njo pa je krožilo vojaško letalo. Naenkrat opazimo čuden manever tega letala, ki se je spuščalo naglo na »Normandie« in padlo točno na kljun ladje. Letalo se je razbilo, toda iz podrtin je zlezel pilot živ in zdrav. Na ladji se je podrla le ograja na kljunu, kar pomenja le malenkostno škodo. Pilot nam je pojasnil, da ga je zračni vrtnec pritegnil k »Normandiei«. Naša ladja namreč nima dimnikov, da bi izpuhala dim, temveč predvsem zato, da vsrkava z njimi sveži zrak in tako omogoča zračenje po vsej notranjosti ladje. To vsrkavanje povzroča tik nad ladjo seveda močne zračne vrtnice in kakor nam je pripovedoval srečno rešeni pilot sam, je le malo manjkalo, da ga ni zračni vrtnec potegnil naravnost v dimnik sam. Le ker je v zadnjem trenutku srečno zakrmaril, se je za silo rešil vsaj na kljun ladje. Tako g. Zakrajšek, ki je vedel še mnogo lepega in zanimivega povedati iz življenja ameriških Slovencev.

Ameriški Slovenci nameravajo po večini ostati nekaj mesecev v stari domovini na oddihu, nakar se vrnejo v Ameriko, prav tako z ladjo »Normandie«. Sredi meseca julija pa pride druga skupina ameriških Slovencev tudi s to ladjo na obisk v domovino. To skupino bo vodil pri nas dobro znani g. Kollander. Kolikor nam je znano, bosta to letos edina večja organizirana izleta ameriških Slovencev v domovino. Prihodnje leto pa jih pričakujemo v večjem številu, posebno kre pričakujemo, da bodo v Ameriki ponehale govorice o napetem stanju v Evropi in da bodo končno odstranjene tudi razne nevšečnosti in pa da bo kriza omiljena.

Razveseljuje pa je, da je prišlo med ameriški-mi izletniki tudi mnogo mladine, to je take, ki še nikoli ni videla Slovenije ter je o njej čula le o svojih staršev, starih naših izseljencev. Starši so poslali svoje otroke pogledat staro domovino. Vsi ti mladi ameriški Slovenci gladko govorijo slovensko, nekateri pa so ohranili celo narečje okrajev, od koder so njihovi starši doma. Ameriški Slovenci! Bodite na svoji domači zemlji toplo pozdravljeni!

Izboljšanje poslovanja mestnih uradov

Ljubljana, 23. junija.

Mestni magistrat je velik urad, ki je razdeljen po strokah na oddelke, referate, odbore in v vseh teh organizacijskih enotah se posamezna vprašanja pretresajo na sejah in posvetovanjih. Ako vsi ti uradi s tako razpredenim aparatom hočejo res kaj koristiti mestu, mora biti njihovo poslovanje kolikor mogoče prožno in ekspeditivno, sicer bo samo veliko počasnega in komednega pisarjenja, pa nobenega pravega napredka. Zasebnik kaj hitro modernizira svojo pisarno. Uradnika, ki ni na višku v sodobnem pisarniškem delu, odpusti in ga zamenja z boljšo močjo. Javen urad pa je mnogo težje izpeljati na drug tir, ker nihče osebno ne čuti, da bi imel škodo od nerodnega poslovanja in zlasti ker nihče ne moti rad ustaljenega življenja po takih pisarnah, ker vsaka »novotarija« ob začetku povzroči vsaj govorjenje, če ne tudi kako tiho zamero in začasno neprijetnost predstojnika.

Ko je sedanjí mestni župan dr. Adlešič prevzel to težko mesto, je takoj opazil, da večina uradov posluje še po zelo starem kopitu, ki so ga zasebne pisarne že zdavnaj zavrgle. Na magistratu je okrog 35 raznih odborov, ki imajo vse polno sej, katerih vsebino in potek je treba ohraniti v sejnih zapisnikih. Bilo pa je že kar v navadi, da je zapisnik seje prišel do župana šele cel mesec ali še več, do 7 tednov po seji, pa se ni nihče nad tem razburjal. Ker se pa noben sklep ne more začeti izvajati, dokler ga župan ne odobri, je od seje pa do dejanske izvedbe sklepa steklo že precej vode skozi Ljubljano. Še danes prihajajo iz pisarnih miz akti, ki so že pred pol letom prišli na magistrat in bi morali biti ob prožnem poslovanju že zdavnaj rešeni.

Gospod župan je uvidel, da se morajo tudi magistratni uradi bolj približati sodobnemu pisarniškem poslovanju in da slabih tradicij zavreči ni škoda. Najprej je postavil zahtevo, da morajo biti vsi sejni zapisniki z vsemi sklepi sestavljeni v treh dneh, sicer uradnik, ki bi se dalj časa ukvarjal s tem pisanjem, ne prejme za to delo določene nagrade. In od takrat so vsi sejni zapisniki pravčasno sestavljeni. Nekako istočasno pa je opozoril pisarniško osebje, zlasti mlajši rod, naj se čimprej izveža v stenografijo in strojepisju. Ze dolgo vreto izveža v stenografijo in strojepisju, ki ga let je skoro v vseh pisarnah prvo vprašanje, ki ga zastavijo bodočemu uslužbencu: »Ali znate stenografijo in strojepisje?« Ako ima kandidat količkal pojma o teh dveh modernih pripomočkih, bo najbrž odgovoril: »Znam.« Morda je bilo tudi na magistratu tako, toda ako stenografija v pisarni že ni udomačena kot vsakdanje pomagalo poslovanja, bo kmalu pozabil še tisto, kar je ob prihodu morda znal. In na magistratu stenografija do zadnjega

časa ni bila tako udomačena, da bi bil vsak uradnik prepričan, da jo mora pač znati in tudi prvo opozorilo g. župana ni zaleglo. Zato je 2. junija izdal okrožnico, po kateri bodo v dneh od 15. do 30. septembra vsi mlajši uslužbenci pred posebno komisijo polagali izpit iz stenografije in strojepisja. Tistim, ki tega izpita ne bi položili vsaj z dobrim uspehom, bo službeno razmerje odpovedano.

Kdor bi računal samo na pripujbenost, take okrožnice ne bi izdal, kdor pa hoče dvigniti urad in mu pridobiti dobro ime, jo pa mora. Tudi uradništvo je sprva nevoljno gledalo to »novotarijo«, pa je kmalu izprevidelo, da je v zasebnih pisarnah ta »novotarija« že zdavnaj vpeljana in da je tudi v magistratnih uradih, zlasti zaradi tolikih sej, potrebna. Učenje je res združeno s čustvom neugodja, samo hoditi se človek uči z veseljem, ker otroka vsaka novost veseli. Kljub temu prvemu čustvu pa se je magistratno uradništvo v privatnih težjih pridno začelo učiti stenografije in strojepisja, ker zavest, da se v javnem uradu poslužuje istih sredstev za čim hitrejšo poslovanje, kakor v zasebnih uradih, je tudi nekaj vredna. Javen urad vendar ne more biti zadnje zavetje starinskih metod.

Največja vrednost tega ukaza pa ni v tem, da bo nekaj ljubljancev več znalo stenografijo in strojepisje, ampak v tem, da je nekdo začutil, da je bila metoda dela na magistratu prepočasna in preokorela in da skuša to napako odpraviti. Tudi javen urad ne sme običati v nekih starih tirih, če gre vse drugo naprej. In to je pri vsem tem največ vredno: Ista iznajdljivost in podjetnost v javnem poslovanju kakor v zasebnem.

Skozi okno je skočil

Ljubljana, 24. junija.

Nočni čuvaj pri državni železnici, l. 1887 v Ljubljani rojeni Edvard Ošaben, rodbinski oče več otrok, je pred dnevi prišel v splošno bolnišnico, da bi se podvržl težji operaciji, ker je hudo bolehal na želodcu. Pred dnevi je bil operiran na kirurškem oddelku. Operacija se je posrečila. Davi med 3.30 in 4 pa je Ošaben vstal s postelje in skočil s l. nadstropja skozi okno. Bolniki so takoj poklicali strelce, ki so ga prenesle nazaj v posteljo. Bil je še dobro uro pri zavesti in je še odgovarjal na razna vprašanja. Okoli 5.15 pa je umrl. Uprava bolnišnice je o Ošabnovi smrti takoj dopoldne obvestila državno tožilstvo, ki je nate odredilo sodno obdukcijo. To je izvršil preiskovalni sodnik dr. Mirko Kresnik z zdravnikom-sodnim izvedencem dr. E. Suherjem. Edvard Ošaben je bil drugače miren in delaven človek. Hudo je bolehal na želodcu.

Drobne novice

Praznik narodnih noš

bo gorenjski prosvetni dan dne 5. julija t. l. v St. Vidu nad Ljubljano. Iz vse Gorenjske in iz ljubljanske okolice je napovedanih že na stotine narodnih noš, ki se bodo udeležile nagradnega tekmovanja Prosvetne zveze. Le-ta bo poslala v St. Vid svojo posebno komisijo pod vodstvom strokovnjaka iz ljubljanskega muzeja, ki bo nepristransko ocenila in nagradila najlepše in najpristnejše narodne noše. Vsi tisti, ki se nameravajo tekmovanja udeležiti, naj se poprej pazljivo pouče, kakšna je pristna narodna noša! — Tekmovanje bo popoldne ob 4 na veselišnem prostoru pred ljudskim domom. Vsi, ki vam je naša krasna narodna noša pri srečju, pridite!

Naše ceste

Ljubljana, 24. junija.

Včeraj je bila na tehničnem razdelku druga licitacija za popravilo in preložitve državne ceste Ribnica—Dolenja vas, ki se bo popravila iz fonda za javna dela, tako da dobi Slovenija vsaj za silo primerno cesto do Sušaka. Licitacija je uspešna in je bilo delo oddano edinemu ponudniku, podjetju Slavce iz Kranja. Podjetje je ponudilo 1/4% popusta za dela, ki znašajo okrog 1.550.000 din. Delo je bilo oddano za 1.542.000 din. Ko licitacijo odobri še vseh pet pristojnih faktorjev v Beogradu, bodo s popravilom ceste začeli.

V ribniški Bistrici utonil

Ribnica, 23. junija.

Dne 22. t. m. zvečer se je šel v Bistrico kopal Lovšin Alojzij, 22letni cirkularist na žagi g. Rudeža v Ribnici, doma iz Loškega potoka. Ker ga ni bilo danes jutraj na delo, so ga šli iskat. Obledelo so našli ob poloku, kar je značilno golovo nesrečo. In res so ga kmalu našli utopjenega. Menda ni znal plavati, pa je zašel v globoko. Z dobrim mladeničem sočustvovali vsi delavci tovarni, posebno pa žaluje za njim mati vdova. Bog mu bo di dober!

Vsakemu ni mogoče iti na kopaljšče.
vendar

more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

Koledar

Cetrtek, 25. junija: Viljem, opat; Henrik, škof.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrl gospod Edvard Ošaben, nočni čuvaj kurilnice Ljubljana. Pogreb bo v petek ob 4 popoldne. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— Diplomski izpit. Na trgovski višoki šoli v Pragi je naredila diplomski izpit gđ. Terezijsa Sernečeva iz Celja. Cestitam!

— Za doktorje prava bodo promovirani v soboto ob pol 12 v zborniški dvorani ljubljanske univerze gg. Marijan Dermastija, Marko Pajnič iz Ljubljane, Božidar Kobe iz Golnika, Karel Kolarič iz Središča, Ivo Majcen iz Kandije, Maks Virnik z Jezerskega, Drago Zalar iz Borovnice in Stanko Zupan iz Kovorja. Cestitam!

— Pri zaprtju molinjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz Josef grenčice«.

— Izkaznice za narodne noše in druge, za Slovesne praznike, s katerimi ste upravičeni do polovične vožnje, se dobe pri Prosvetni zvezi in stanejo 3 din. Polovična vožnja velja od 20. junija do 1. julija. Ponovno prosimo, da gredo vse narodne noše skupaj v vlakom, ki odhaja iz Ljubljane v nedeljo ob 13.36, in to že napravljene. Z nami potuje istočasno fanlarija v narodnih nošah in zastava Prosvetne zveze. Istočasno potujejo tudi fanti v narodnih nošah in Dekliški krožki. Vozovi za narodne noše in za Dekliške krožke bodo rezervirani in na zunaj označeni, za katere potnike so namenjeni.

— Knjige za izselence, ki bivajo v južni Ameriki, zlasti v Argentini, zbira Prosvetna zveza v Ljubljani. Nad 20.000 slovenskih izselencev živi samo v Argentini, v kateri so kulturno zelo zapušteni. Le redko kdaj pride do njih slovenski list in slovenska knjiga. Toliko govorimo in pišemo o naših izseljencih, toda to vse je bolj zunanje in na jeziku. Pokažimo in dejanju svojo ljubezen do njih v tem, da darujemo vsaj po eno slovensko knjigo za Slovence v Argentini. Prosvetna zveza sprejema te knjige vsak dan od 8—12 in do 28. junija od 2—6. Od 1. julija dalje pa od 8—14.

— Višji tečajni izpit na III. državni realni gimnaziji v Ljubljani je bil ob 10. do 20. junija t. l. Prijavilo se je zanj 37 pripravnikov. Izpit so naredili: Cuk Ivan, Dervovšek Jožef, Gregorin Karel, Grohar Ervin, Grom Bogdan, Jerman Stanislav, Korbič Ivan, Lah Dušan, Lovišček Rajko, Medved Artur, Možina Dušan, Petrič Egon, Pograjc Vladimir, Poljšak Kristijan, Rožanec Karel, Sever Danilo, Stilič Dušan, Skrbinek Miloš, Šega Karel (oprosilnega ustežna izpita), Šimic Vladislav, Sprah Otmar, Tušek Friderik, Verčko Lovro, Vičar Borivoj, Vuga Cvetko, Zupančič Ladislav, 7 pripravnikov bo delalo v avgustu t. l. popravni izpit, 4 so odklonjeni za leto dni.

— Na drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani so bili završni izpiti pod predsedstvom ravnatelja Jos. Gogala od 4. do 23. junija 1936. Od 72 kandidatov in kandidatkin so napravili završni izpit a) z odličnim uspehom: Singer Gertruda, b) s prav dobrim uspehom: Benčina Janez, Mihelič Ivan, Jeretina Ivana, Gros Ana, Habjan Marija, Jenko Ivana, Krušič Stana, Kunstelj Elizabeta, Lunder Marija, Poberaj Danica, Vrtičnik Hilda c) z dobrim uspehom: Andersch Ferdo, Banko Marjan, Breskvar Anton, Humar Franc, Medvešek Viljem, Ravnikar Ivan, Simič Karel, Sešek Svetozar, Šušteršič Franc, Zuccato Vincenc, Demšar Alojzija, Držaj Frančiška, Jelenc Marija, Lesjak Hilda, Peterca Vanda, Robežnik Draga, Briški Angela, Čvibel Slavica, Dolinar Frančiška, Gantar Antonija, Hlebar Angela, Ivančič Nada, Kobe

Božena, Kunej Marija, Lenče Božena, Likar Vanda, Locker Edeltraut, Nastran Vida, Potokar Helena, Seebacher Karla, Škaberne Spela, Stanovnik Ivanka, Stropnik, Renata, Stalec Angela Trilar Neža, Velikonja Marija, Volbang Irma, Zigon Nada, c) z zadostnim uspehom: Fincinger Slavko, Pance Ivan, Polajnar Alojzij, Rožman Jože, Verbinc Franc, Vintar Milan, Vode Ferdinand, Centa Ivana, Babnik Stana, Čop Irma, Dermastija Lidija, Kovič Ana, Lavrič Irma, Lovšin Angela, Rotar Amalija, Stupica Mihaela, Sterle Ana, Škrabar Zinka. Za tri mesece sta bila odklonjena 1 kandidat in 1 kandidatkinja.

— Razpis službenih mest pri mestnem poglavarstvu ljubljanskem. Razpisuje se: 1. eno službeno mesto pogodbenega uradnika s trgovsko izobrazbo in najmanj 10 letno prakso v trgovsko-industrijskem knjigovodstvu; 2. eno službeno mesto začasnega pragmatičnega desinfektorja II. kat. 1. plač. stop. — Prošnje je vložiti najkasneje do 11. julija 1936 pri personalnem oddelku mestnega poglavarstva ljubljanskega. — Natančnejše v Službenem listu dravske banovine z dne 27. t. m.

Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoji krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju iz žolča, nastalih vsled zapeke, se dosežejo odlični uspehi z naravno

Franz-Josefovo

grenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno Franz-Josefovo grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.
Ogl. reg. S. br. 80474/85.

— Društvo slovenskih likovnih umetnikov v Ljubljani opozarja svoje člane na razpis natečaja za banovinske kolke, objavljen v »Službenem listu«. Nagrade so določene: I. 3000 din, II. 2000 din in III. 1000 din. Termin poteče 31. julija 1936. Eventuelne informacije daje društveni tajnik.

— Romanje na Sveto goro pri Gorici bo letos samo enkrat, in sicer 4 tedne potem, ko bomo imeli zaključen romarski spisek. Kdor se zanima za to lepo romanje, dobi brezplačno pojasnila, če se javi najpozneje do 1. julija po dopisnici na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Šentpeterska vojašnica.

— Razstava Alojzija Gangla v Pragi. Kakor je znano, je umrl akademski kipar prof. Alojzij Gangl v Pragi 2. oktobra 1935. Njegovi sorodniki so sedaj otvorili razstavo njegovih v Pragi se nahajajočih del, 22 po številu. Med temi se nahajajo naslednji kipi: Kristus, gips, 10.000 Kč; Kristusova glava, gips, 400 Kč; Pieta, osnutek, gips, 1000 Kč; Marija in stellas, poslikan gips, 3000 Kč; Kristus, relief, gips, 1000 Kč; model Krekovega spomenika, gips, 3000 Kč; model Valvazorjevega spomenika, gips, 2000 Kč; Stritar, bron, 10.000 Kč; glava Prešernove hčerke, gips, 500 Kč itd. Razstava bo trajala do 30. junija.

— Atobusni izlet na Plitvice-Senj-Crikvenica 27.—29. junija. Prijave izletna pisarna Okorn, hotel Slon, Ljubljana.

— Jegličevci! Občni zbor društva »Jeglič« bo 1. julija v zavodih. Ob 9 sv. maša, nato občni zbor. Kosilo skupno.

— Nova zadruga. Društvo »Jeglič« je ustanovilo svojo zadrugo: Kreditno in nabavno zadrugo »Jeglič«. Zadruga ima namen podpirati predvsem visokošolce, bivše zavodjare. Občni zbor zadruge bo dne 1. julija 1936 v zavodih.

— Trgovska, bančna in industrijska podjetja, ki nameravajo sprejeti nove pisarniške moči, prosim, da se obrnejo na ravnateljstvo Drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani, ki bo rado postreglo z dobrimi absolventi in absolventkinjami. Jos. Gogala, ravnatelj.

— Obsojen junak noža. Pred malim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča, je bil obsojen plesarski pomočnik Tone Dermastija iz Smartna pod Smarno goro na 1 leto, 2 meseca in 10 dni robije zaradi zločina hude in prestopka lahke telesne poškodbe, ker je 3. novembra lani v Tacnu z nožem napadel Petra Podborska in Valentina Zajca. Prvega je urezal v levo stegno tako, da mu je prerezal žilo odvodnico in je bila velika nevarnost popolne izkrvavitve, drugega pa je lažje obrezal po prsih. Dermastija se je zagovarjal s silobranom, o čemer pa se senat ni mogel prepričati.

— Da hoste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srea, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

— Razvitje prvega dobrovoljskega prapora v Ljubljani. Na Vidov dan, dne 28. t. m., se vrši v Ljubljani svečano razvitje prvega dobrovoljskega prapora Jugoslovanskih vojnih dobrovoljcev — Slovencev. V počastitev gostov bo ob tej priliki mestna občina ljubljanska na svojih hišah razobešila zastave in vabim vse ljubljanske hišne posestnike, da tudi oni na svojih hišah razobešijo zastave. — Predsednik: Dr. Adlešič Juro.

— Pevsko društvo poštinskih uslužbencev kraljevine Jugoslavije v Ljubljani vabi k razvitju društvenega prapora pod kumstvom Njeg. Viskosti kraljevinca Andreja in pokroviteljstvom g. ministra pošte in telgrafov Kaludjerčiča. Spored: 28. junija ob 16. pop. slavnostni občni zbor v dvorani Poštne doma na Tyrševi cesti 37a. 29. junija ob 4 do 5 budnica poštne godbe. Ob 10 sv. maša pri Sv. Jakobu; poje Poštni pevski zbor Ob 11 na trgu Sv. Jakoba zabijanje spominskih žebeljev, nato nagovor in blagoslovitev prapora. Sodeluje godba in združeni pevski zbori. Po blagoslovitvi sprevod do Poštne doma; pred razhodom zapojejo poštni pevci »Poštarsko« pesem. Ob 3 popoldne na Taboru velika veselica. Sodelujejo: pevski zbori, taborna godba in tamburaški klub poštne mladine iz Maribora. — Ples, šaljiva pošta itd. — Vstopnina 5 Din. Čisti dobiček je namenjen za bolniški fond, zato se preplačila hvalježno sprejemajo.

— Ob zaključku umetniške razstave bratov Vidmarjev je bilo prodanih nekaj njihovih slik in sicer je ljubljanska mestna občina kupila za Narodno galerijo Dragotove »Delavce« in Nandetovo »Vaško dekle«. Banka uprava pa je odkupila od prvega »Pokrajino« in bratovega »Kopača«. Razstavo je obiskalo nad 500 oseb.

— Cerkevna razstava pri sv. Družini v Mostah. V nedeljo, dne 28. junija, bodo v Mostah v telovadnici osnovne šole na Zaloški cesti odprli razstavo cerkvenih paramentov in svetih posod cerkve sv. Družine. Ta razstava naj pokaže, kaj se vrli Moščani pod vodstvom svojega dušnega pastirja s pomočjo blagih dobrotnikov po vsej škofiji v teku dobrega pol leta naredili za svojo cerkev sv. Družine. Razstava bo odprta do srede, 1. julija. Vstopnina za odrasle je 2 Din, za otroke pa 1 Din. Seveda bodo pa preplačila hvalježno sprejeta, ker pojde tudi ta denar za cerkev sv. Družine in njene namene v Mostah.

Danes najboljša burka sezone!

2 uri burnega smeha

Vesela Škota

Stan Laurel in Oliver Hardy

Film, ki je imel po vsem svetu rekorden uspeh!

KINO UNION Telef. 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri

— Kopalni vlaki — prošnja železniški direkciji. Z ozirom na to, ker bo vozil v letošnji sezoni kopalni vlak že z odhodom ob 12.45 iz Ljubljane, prosimo, da se vsekakor upošteva, da imajo tako rekoč vsi uradi, banovina, žel. direkcija, finančna direkcija in vsi državni uradi, kakor tudi vsi delni zavodi službo do 14. S tem, da se je določil odhod kopalnega vlaka iz Ljubljane za 12.45, bo pač ustrezno le izvoljenim. Prosimo odločno, da se uvede kopalni vlak z odhodom ob 14.20 iz Ljubljane, da bo tako možno uporabljati ga vsem uradnikom. Sicer pa nam ni jasno, zakaj se je vozni red kopalnega vlaka spremenil, ko je vozil vsa leta z odhodom ob 14.20 iz Ljubljane.

— Proslava 350letnice Trubarjeve smrti. V petek, dne 26. t. m., ob 19, na predvečer 350 letnice smrti očeta slovenske književnosti, bo skromna spominska slavnost z govorom in polozitivno venca pred Trubarjevimi spomenikom v Tivoliju. Vabimo občinstvo, zlasti mladino, da se slavnosti udeleži v čim večjem številu. Polaganje venca je uvod v proslavo v večjem obsegu, ki bo v jeseni v obliki akademije in posebne spominskega tiska. Pripravljalni odbor.

— Zanimivosti s trga. Na sadnem oddelku je bilo na trgu izredno mnogo sadja in raznih gozdnih sadežev. Češnje so se zelo pocenile od sobote. Lepe slajerske in dolenjske češnje so bile po 3 do 5 Din kg, prvovrstne češnje za konzerviranje pa so bile po 6 do 7 Din kg. Dovož češenj je bil nad 25.000 kg. Na trgu so se pojavile prve smokve po 10 do 12 Din kg. Novosadska jabolka — so bila po 5 Din kg, Hruške po 4 Din. Večja množina marelic in breskev iz Novega Sada je bila po 8 do 10 Din kg. Na trgu so se pojavile prve maline po 6 Din liter. Ogromno je bilo gozdnih jagod po 3 Din liter, pozneje celo po 2 Din. Borovnice so bile 1.50 do 2 Din liter. Na Sv. Petra našipu je bilo do 15 voz starega krompirja, ki je šel prav slabo v kup. Bil je po 1 Din kg. Novi krompir je 1.50 Din kg.

— Tudi Karlovska cesta bo zboljšana. Po lepih uspehih, ki jih je doseglo popravilo Dolenjske ceste, in vzpričo splošnega zadovoljstva občinstva, se je banovina sedaj odločila, da popravi tudi Karlovske ceste. Ta cesta je bila sicer v nekoliko boljšem stanju kakor Dolenjska, imela pa je prav tako velik promet ter je tudi že propadla. Ta leden pa so navozili na to cesto že kupe gramoza. Ko bo banovinski parni valjar zopet prost, namreč, ko bo Dolenjska cesta popravljena do Rudnika, prične svoje delo pri popravilu Karlovske ceste.

Maribor

— Proslava Vidovega dne. V nedeljo 28. junija bo ob 8. otvoritvena sv. maša Slomškovih praznikov v stolnici. Ob tej priliki bo obenem proslava Vidovega dne. Društva se zberejo z zastavami pred škofijskim dvorcem ter spremljajo vladiko v stolnico. Zastopniki oblasti se udeležijo službe božje po običajnem redu.

— Predprodaja vstopnic za ljudsko igro na proslavi »Naša apostola« v Ljudskem vrtu se vrši v pisarni Slomškove družine na Koroški 1 in Aleksandrovi 6, predprodaja vstopnic za koncert »Vnebovzečje« pa je v knjigarnah Cirilove tiskarne. Koncert se bo v ponedeljek popoldne v slučaju lepega vremena vršil v Ljudskem vrtu.

— Baklje za nočno procesijo ob Slomškovih dnevnih dobitih v predprodaji v pisarni Slomškove družine na Koroški cesti 1 in v pisarni Prosvetne zveze na Aleksandrovi cesti. Cena 4 Din.

— Nesreča mest. san. svetnika dr. Wankmüllerja. Včeraj okoli pol 11. popoldne se je ponesrečil mestni sanitelni svetnik g. dr. Alfonz Wankmüller. Peljal se je od službenega ogleda na mestnem pokopališču na Pobrežju z vozom mestnega pogrebnega zavoda v Maribor. V vozu sta bila vprežena dva vranca, ki vozita pogrebni voz in sta znana kot mirna konja. Vozil ju je dolgoletni kočijaž Franc Novak. Naenkrat pa sta se oba konja vštiric Vernikove gostilne na Magdalenskem trgu splašala ter združila s silno naglico proti Kralju Petra trgu. Kočijaž je bil pri splašnih konjih brez moči. Preko prometnih otokov sta združena konja združila z vozom ter se tik pred Koroščevo hišo začela v voz, ki je pripeljal po Ruški cesti. Kočijaž se je prevrnila in dr. Wankmüller ter kočijaž sta padla na cesto. Dr. Wankmüller si je poškodoval levo roko in levo nogo ter desni bok. Prvo pomoč mu je nudil dr. Aleksič, nato pa ga je avto Jugoslovanskega prejeljal na stanovanje, kjer ga je obvezal mestni fizik dr. Novak. Kočijaž Franc Novak si je strl nekaj reber ter so ga reševalci prepeljali v bolnišnico. Konje so ujeli šele v bližini Koroškega kolodvora. Nesreča je vzbudila v Mariboru splošno pozornost in vse sočustvuje z prikljubnim mestnim zdravnikom dr. Wankmüllerjem. Želimo mu, da bi kmalu okreval!

— Občni zbor Tujsko-prometne zveze. Danes dopoldne se je pri Orlu vršil izredni občni zbor Tujsko-prometne zveze v Mariboru po novih pravilih. Na dnevnem redu so bile le volitve novega odbora. Izvoljeni so bili: za predsednika dr. J. Tominšek, kot delegat oblasnega odbora Aerokluba, za l. podpredsednika magistratni direktor iz Celja Ivo Subic kot delegat Olepševalnega in tujsko-prometnega društva v Celju, za II. podpredsednika inž. Vlado Slajmer kot delegat SPD v Mariboru. Odborniki so delegati raznih slovenskih olepševalnih, tujsko-prometnih, športnih, planinskih in gostilničarskih ter trgovskih društev. Po novih pravilih ne morejo biti člani zveze posamezniki, marveč le pravne osebe, ki imajo interes na tujem prometu.

— Studijska knjižnica. Od 1. julija do 8. septembra bo čitalnica zaprta. Knjige se bodo v tem času izposojale vsako sredo in soboto ob 8. do 12.30. Morebitne želje glede uporabe knjižnice v znanstvene namene je javiti ravnateljstvu.

— Zaradi bogoslovniščin počinke odpadce od prihodnje nedelje do oktobra v cerkvi sv. Alojzija večernice, pridiga in blagoslov. Redno bo sv. maša vsak dan ob pol 6.

— Poročila sla se v frančiškanski baziliki g. Ervin Wagner, knjigovodja iz Ptuj, in gospodična Sonja Svetkova, uradnica okr. načelnika v Smarju pri Jelšah. Mlademu paru nase iskrene čestitke!

— Sklep šolskega leta in razdelitev spričeval na realni gimnaziji bo mesto v nedeljo že soboto, dne 27. t. m. Služba božja ob 8., nato šolska proslava.

— Občni zbor Glasbene Matice. V torek zvečer je imel pevski zbor Glasbene Matice svoj redni občni zbor. Zbor je imel 74 vaj, vpisanih pevcev in pevk 101, ki so do konca leta skupneli

na 81 glasov. Zbor je izdal »Izvestje Glasb. Matice« o delovanju, zlasti o delu društvene šole. Izvoljen je bil odbor g. J. Arnušom na čelu.

— Šahovske novice. Na šahovski turnir posameznikov za prvenstvo naše banovine, ki se bo vršil v začetku julija v Ljubljani, pošlje Mariborski šahovski klub Ivana Lešnika, ki bo zastopal mariborski šah tudi na turnirju za državno amatersko prvenstvo v avgustu t. l. v Zemunu.

— Vinska poskušnja bo na letošnjem Mariborskem tednu. Te dni je pisarna razposlala vinogradnikom vabila k udeležbi.

— Obmejni promet. V maju je dospelo v državno preko Maribora 9224 oseb, med njimi 7381 inozemcev, odplovalo pa je obenem iz države 8101 oseba, od tega 5207 inozemcev.

— Za novo cesto na Pohorju proti Pohorskemu domu je prejel gradbeni odbor 2000 Din od neimovanega dobrotnika. Še nekaj takih prispevkov, pa bi bila v najkrajšem času končana cesta do Pohorskega doma! Avtomobilisti, posnemajte!

Celje

— Bolgarski večer v mestnem gledališču. Ob precejšnji udeležbi izbrane celjske publike so bolgarski akademiki in akademikarke priredili v torek zvečer v mestnem gledališču večer bolgarske narodne pesmi in narodnih plesov. Bolgarski gostje so nudili ob tej priliki Celjanom izreden umetniški užitek. Bil je res lep večer, ki nam bo ostal trajno v spominu. — Popoldne so si bolgarski akademiki, ki so člani društva Bolgarska tancova pesem v Sofiji, ogledali Dobro.

— Prihod koroških slovenskih abiturientov v Celje. Danes popoldne ob tričetrti na 4 prispje v ljubljanski osebnim vlakom v Celje 10 slovenskih abiturientov iz Celovca, ki ostanejo v Celju dva dni. Klub koroških Slovencev v Celju si je nadel nalogo, da pripravi slovenskim koroškim abiturientom bivanje v Celju čim prijetneje. V petek zvečer bodo koroški abiturienti na vrtu hotela Evropa. Pozivamo posebno njihove celjske tovariše abituriente, naj se pridružijo svojim koroškim slovenskim tovarišem in jim gredo za časa njihovega bivanja v Celju na roko.

— Vpisovanje novink za I. razred mestne dekliške narodne šole v Celju, ki bodo 31. decembra t. l. dosegle 7 leto starosti, se bo vršilo v torek, dne 30. junija ob 8 do 12 ter od 15 do 18 v pisarni upraviteljstva. Novinke naj pridejo k vpisovanju s starši. Če je bila deklica rojena izven celjske mestne župnije, naj starši prinese k vpisovanju tudi otrokov rojstni list. Pred vpisom v šolo se vrši istega dne za vse novinke obvezen zdravniški pregled v Zdravstvenem domu, I. nadstropje.

— Dobava kamenja za Ložnico. Mestna občina celjska namerava letos postopoma nabaviti 1000 kub. metrov lomljenca. Kamen mora imeti 30 do 40 cm premera, mora biti čist, brez razpok in uporabljen za zavarovanje nabrežij. Natančnejši podatki so razvidni z razglasa, ki je nabit na uradni deski mestnega poglavarstva.

— Ugotovitev utoplenke. V torkovi številki smo poročali o neznani utoplenki, ki jo je priplavila Savinja in so jo v Liscach potegnili iz vode. Sedaj so ugotovili, da gre za kočarjevo ženo Leber Ivanko, ki je bila rojena 12. maja 1892 v Smarjetu pri Mariboru, pristojna v občino Škofja vas pri Celju in je stanovala zadnji čas pri svojem možu v Megojinah št. 40, občina Griže pri Celju.

— Srebrna moška ura, žepna, je bila najdena dne 22. t. m. na cesti med Celjem in Petrovcami. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi na pošti v Petrovčah.

Ptuj

Višji tečajni izpit se je vršil na ptujski gimnaziji v času od 13. do 22. junija pod predsedstvom g. dr. Milka Kosa, vseučilišnega profesorja iz Ljubljane, kot ministrskega odposlanca. Zrelost za posejanje visoke šole je bila priznana temle abiturientom: Antauer Joško, Bac Konrad, Bember Vilma (oprosilnega ustežna izpita), Beljak Jože, Cestar Franc, Domanjko Gizela, Geršak Melita, Hernja Stanka, Jeza Maks, Kasper Karel, Klajnsček Viktor, Kolarič Franc, Krizar Oskar (oprosilnega ustežna izpita), Kufčan Ernest, Remec Ljubo, Senčar Aleksander (z odliko, oprosilnega ustežna izpita), Sevnik Srdan, Sok Vida, Sober Marjan, Titar Ernest, Tomše Anton, Velkavrh Janez, Visejak Milenka, Vlač Vilma (z odliko, oprosilnega ustežna izpita), Vodnik Srečko in Zarja (Saria) Otmar. Popravni izpit iz enega predmeta imajo štirje kandidati, na celo leto padel pa ni noben kandidat.

Šmartno pri Slovenjgradcu

Dne 20. junija je občino Šmartno zadela velika nesreča. Ob 19 je nastala huda nevihta, nakar je pričela klestiti toča kot še menda nikdar v tem kraju. Toča je padla skoro celo uro, zbila prav vse pridele in na debelo pokrila tla tako, da je še danes 22. junija najti cele kupe. Prizadeti so najbolj kraji Legen, Golavabuka Dobrova in nekaj Gradiše, Brde in Šmartno. Najhuje je trpela hrbovita Golavabuka, kjer je strašen naliv odnesel z njiv vso rodovitno zemljo tako, da več let ni pričakovati nikalih pridelkov.

Ljudstvo, že tako radi zadnjih žalostnih gospodarskih let obubožano, je sedaj popolnoma obupano, saj pa je tudi stiska neizbežna, ker ne bodo imeli ne živega ne krme in to za več prihodnjih let. Prizadetih je nad 150 kmetov.

Apeliramo na merodajne oblasti, da tu, kjer je pomoč najbolj potrebna, pomagajo kakorkoli.

Št. Jernej na Dolenjskem

Na mnoga popraševanja sporoča cerkveno predstojništvo, da bo novo kapelo LMB na praznik sv. Petra in Pavla novomeski prost g. K. Cerin slovesno blagoslovil. Začetek blagoslovljenja o pol desetih, sv. maša ob desetih. Ker so sosedanji darovi v hranilnici kakor zamrznjeni, smo zidali le v zaupanju na prihodnje darove. Popoldne istega dne bo tudi konjska dirka in si jo romarji lahko ogledajo.

Poizvedovanja

Poslušanje najditelja prosim, da izroči listnico in legitimacijo, glasečo se na ime Mihalj Kurillo, trg. zastopnik, žandarmerijski postaji, Marenberg.

Povečanje izvoza v Francijo

Stalna pasivnost naše trgovinske bilance z Francije, ki je znana, četudi upoštevamo, da tvorijo veliki del uvoza iz Francije k nam baš zlato, katerega ne moremo šteti med redni blagovni promet. Od tega stanja nimamo škode samo mi, ki ne moremo na francoskem trgu plasirati svojih proizvodov, čeprav vidimo, da daje Francija našim sosedom velike ugodnosti, škodo imajo pa tudi Francozi, ko francoski uvozniki čakajo nad leto dni in pol na plačilo svojih terjatev.

Posebno pa je naša javnost grajala dejstvo, da nam Francija ni dovolila primerne povečanja za odškodnino naši državi zaradi prevzetih sankcij, ki so težko obremenile naše gospodarstvo. V tem oziru nam je šla bolj na roko Anglija.

Sedaj poročajo iz Beograda, da se proučuje v merodajnih krogih resno to vprašanje in da bo prišel v Beograd glavni tajnik Francosko-jugoslovanske zbornice g. Lence, ki ima že izdelan predlog te zbornice za izboljšanje gospodarskih odnosov. Francozi hočejo sedaj povečati svoj uvoz od nas, da tako predvsem zmanjšajo svoj veliki aktivni klirinški saldo.

V zvezi s tem je važno tudi zabeležiti, da je prišel v Beograd nov francoski trgovski ataše namesto dosedanjega g. Musseta. Novi francoski trgovski ataše g. Filip de Comminges je dal daljšo izjavo o naših trgovinskih odnosih z Francijo. Iz te izjave posnemamo:

Dve vrsti težkoč sta preprečevali večji razvoj poslov: prva je v tem, da more Francija kupovati malo kmetijskih proizvodov, druga pa je v tem, da potrebuje Jugoslavija čim več deviz za svoje dobave v Francijo. Konjanti kmetijskih proizvodov znašajo okoli 100 milij. Din, od tega največ koroza (3000 vag.), les 60.000 ton za Francijo in Alžir, ovce, ovčje meso in fižol. Vzroki so

različni: včasih ne odgovarja kakovost, včasih so prevozni stroški previsoki, vzrok pa je tudi v tem, da je Francija dala konfingente, razdeljena na preveliko število uvoznikov, kar je zelo oteževalo trgovino. Zato bo Francija dala gotove olajšave v tem oziru.

Vprašanje kliranga je zato neuravnoteženo, ker je Francija s svojimi severno-afriškimi kolonijami kupovala v Jugoslaviji toliko kolikor je Jugoslavija prodajala, klirang pa je bil omejen samo na Francijo in Alžir.

Na drugi strani pa je morala Francija kupovati baker v severnoameriških Zedinjenih državah, ker so hoteli jugoslovanski izvozniki na vsak način dobiti devize. To je bil tudi vzrok za pasivnost v klirangu.

Na vsak način pa se sedaj v zvezi z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine proučuje vprašanje, kako povečati medsebojne gospodarske odnose, ker je le tako mogoče obdržati tudi dobre politične odnose.

Agencija jugoslovanske kurije navaja tudi nekaj statističnih podatkov o naši trgovini z Francijo in njenimi kolonijami po stanju iz leta 1935. Naš izvoz v Francijo je znašal lani 62,8 milij. Din, v kolonije pa 68,55 milij. Din, skupno 131,35 milij. Din. Naš uvoz iz Francije je znašal lani 160,865 milij., iz francoskih kolonij pa 12,86 milij. Din. Toda ta statistika ne upošteva, da je znašal lani uvoz zlata iz Francije 34,62 milij. Din in da je treba za toliko znižati naše številke uvoza iz Francije, ki znaša po tej korekturi samo še 125,25 milij., uvoz iz kolonij 12,86, skupno torej 138,11 milij. Din, kar pomeni, da je naša zunanja trgovina, če pogledamo statistiko v celoti s kolonijami vred, skoro izravnana.

za konsolidacijo kratkoročnih dolgov.

Sedaj pa je razpisano novo notranje posojilo v znesku 700 milij. mark, od katerega so se obvezale prevzeti hranilnice in ustanove socialnega zavarovanja 200 milij. mark ostalih 500 milij. mark pa bi bilo izločenih javnemu vpisu. Gre za emisijo 12 letnih izrednih državnih blagajniških nakazil, katerih emisijski tečaj bi bilo 98,75%, obrestna mera pa 4,5%.

Taksa za reklamne izložbe

V zadnjem času je moralo plačati več trgovcev, ozir. obrtnikov prav občutne globe (v posameznih slučajih po več tisoč Din) ker niso prijavili davčni upravi svojih izložb, ki so jih imeli na drugih objektih (zgradbah) in ne na samem lokal, odnosno na zgradbi, v kateri se nahaja lokal (prodajalna). Sicer je po zakonu (t. 2-8 taks. zak.) v prvi vrsti kazniv lastnik hiše (objekta, zgradbe), na kateri se nahaja taka reklamna izložba, vendar je jasno, da bo hišni lastnik ne le redno takso, temveč tudi kaznen prevelik na dotičnega trgovca (obrnika), kateremu je dovolil na svoji hiši reklamno izložbo bodisi proti odškodnini ali pa brezplačno. Pri tem se še prav posebno opozarja na to, da podlega taka reklamna izložba taksi po tar. post. 8 taks. zakona tudi v primeru, da je izdajatelj reklame slučajno lastnik zgradbe, na kateri je reklama postavljena. Za oprostitve od plačevanja reklamne take se v pravnih lastnih zgradbah sploh ne pride v poštev, marveč edino to, ali se v zgradbi nahaja lokal odn. podjetje, na katero se reklama nanaša.

Da bo stvar bolj jasna, navajamo tukaj praktičen slučaj. Trgovca čevlji ima v svoji lastni hiši v Aleksandrovi cesti reklamno izložbo svojih izdelkov, prodajalno samo pa ima recimo v kolodvorski ulici. Čim bi svojo prodajalno premestil v svojo hišo v Aleksandrovi cesti, bi mu od tega časa naprej seveda ne bilo treba plačevati letne reklamne take od izložbe; dokler pa ima prodajalno v kolodvorski ulici, reklamno izložbo svojih čevljev pa v Aleksandrovi cesti, dasi v lastni hiši, mora to izložbo prijaviti davčni upravi, in sicer v roku 15 dni po postavitvi izložbe ozir. potem vsako leto, dokler jo ima, najkasneje do 15. januarja in v tem roku tudi plačati takso. Če bi tega ne storil, bo zapadel trikratni kazni. Zato se naj vsak pravočasno pobriga, ker pritožbe ponavadi ne pomagajo nič, če je že enkrat obsojen, najmanj pa milostne prošnje, ker takšni zakon znižanje ali odpustanje izrečenih kazni milostnim potom v čl. 46 sploh izrecno izključuje.

Letina v Vojvodini

Zagrebski listi objavljajo že prve podatke o letošnji letini v žitornih pokrajinah naše države. Jutarnji list piše, da je vse zanimanje vojvodinskih gospodarskih krogov osredotočeno na žetev, ki se je že začela. Jemljen je že ves požet, deloma pa ga tudi že mlatijo, da se pojavlja že celo na trgu novi ječmen. Nadalje so začeli žeti

zgodno pšenico, za katero pravijo, da je zelo dobra. Iz posameznih delov donavske banovine se doznajajo te-le podrobnosti: v gornji Bački bo žetev pšenice srednjedobra, donos ječmena je prvovrsten, celo rekorden. V srednji Bački, v kulskem in vrhaskem okraju, kaže vse na dobro žetev. V starem Vrbasu cenijo donos na 12-16 met. stotov, donos ječmena pa na 15-20 met. stotov. Med posameznimi vrstami pšenice je najslabše rodila tako zvana prolifika pšenica. V dolnji Bački pričakujejo dober srednji donos z veliko hektolitersko težo.

V Banatu bo žetev kasneje kot v Bački. Posebno se v okolici Kikinde pričakuje dobra žetev. Splošno se pričakuje, če bo vreme že ugodno, da bo žetev v donavski banovini srednjedobra, bila bi rekordna, če ne bi napravila toliko škode rja.

Znižanje diskonta v Franciji

Francoska banka je v torek znižala diskont od 6 na 5%.

Zagrebska Trgovinsko-industrijska zbornica je imela svojo plenarno sejo dne 24. t. m. Na tej seji je podal obsežno predsedstveno poročilo predsednik zbornice dr. Stjepan Krasnik. Dr. Krasnik se je posebno zavezal za ukinitje sankcij. Ugotovil je, da z ukinitvijo sankcij se ni rešeno vprašanje gospodarskih odnosov med našo državo in Italijo, zato mra zbornica na merodajnih mestih izreči svoje zahteve glede bodoče ureditve trgovine z Italijo. Glede uvozne kontrole pravi, da je obžalovan, da ni prodrl predlog ljubljanske zbornice, zagrebske zbornice in beograjske trgovinske zbornice, da bi se v odbor, ki je to kontrolo pripravljala, imenovali tudi zastopniki iz teh zbornic.

Veliko povečanje dobičkov Skode. Velike Skodine tvornice v Plznu objavljajo računski zaključek za 1935, iz katerega je razvidno, da se je bruto donos poslovanja družbe skoro podvojil. Odpisi družbe so se povečali od 43,3 na 68,8 milij. Kč, čisti dobiček pa je narasel od 11,2 na 39,6 milij. Kč in bo za to dividenda zvišana od 29 na 49,50 Kč čistih. Glavnica družbe znaša 200 milij. Kč. V bilanci omenjamo, da so efekti narasli od 238,4 na 275,86 milij. Kč, ker so v to poslavko prišli naši državni boni, katerih obrestovanje in amortizacija sta urejeni po posebnem sporazumu.

Borza

Denar

Dne 24. junija.

V zasebnem klirangu je avstrijski šiling na ljubljanski borzi popustil na 8,95-9,05, dočim se je na zagrebski borzi uvrstil na 8,9250-9,0250, na beograjski pa je ostal neizpremenjen na 8,90 do 9. Grški boni so beležili v Zagrebu 29 blago, v Beogradu 28,15-28,85. Angleški funt je notiral v Ljubljani neizpremenjeno 246 blago, v Zagrebu je narasel na 243,95-245,55, v Beogradu pa na 244,20-245,80. Španska pezeta je v Zagrebu beležila 6,65 denar.

Nemški čeki so notirali v Ljubljani 13,88 do 14,08, v Zagrebu 13,89-14,09, za konec julija 13,83-14,03, za konec julija in sredo avgusta 13,80 do 14. V Beogradu so notirali 13,9139-14,0139.

Ljubljana. — Tečaji s primom.

Amsterdam 100 h. gold.	2992,43—2977,03
Berlin 100 mark	1756,08—1709,95
Bruselj 100 belg.	739,18—744,24
Curih 100 frankov	1424,22—1431,29
London 1 funt	219,27—221,32
Newyork 100 dolarjev	4342,15—4378,47
Pariz 100 frankov	288,67—290,11
Praga 100 kron	181,05—182,16

Promet na zagrebski borzi je znašal brez kompenzacij 1.699.096 Din.

Curih. Beograd 7, Pariz 20,27, London 15,415, Newyork 307,125, Bruselj 51,925, Milan 24,25, Madrid 42, Amsterdam 208, Berlin 123,75, Dunaj 57,5, Stockholm 79,50, Oslo 77,45, Kopenhagen 68,80, Praga 12,72, Varšava 57,75, Budimpešta 60,50, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,80, Buenos-Aires 0,84875.

Vrednostni papirji

Ljubljana. 7% invest. posojilo 82-84. agrarji 46-47, vojna škoda prompna 368-372, begunške obveznice 69-71, 8% Blerovo posojilo 84-86, 7% Blerovo posojilo 76-77, 7% posojilo Drž. hip. banke 85-88.

Zagreb. Državni papirji: 7% invest. posojilo 82 den., agrarji 49,50 bl., vojna škoda prompna 370 den., 7. 12. 369 den., begunške obveznice 69 den., 7% Blerovo posojilo 76-76,50 (76,25), 7% stab. poso. 83 bl. — Delnice: Priv. agrarna banka 238-235, Osij. sladk. tov. 120-135, Trboveljska 135 den.

Beograd. Državni papirji: 7% invest. posojilo 83,50-84,50 (83,50), agrarji 49-50, vojna škoda prompna 372,75-373,25 (373, 372), 8. 372 den., begunške obveznice 70,25-70,50 (70,50); 69,50 do 69,75, 8% Blerovo posojilo 85,50-86,25, 7% Blerovo posojilo 76-77, 7% posojilo Drž. hip. banke 87-87,75, 7% stab. pos. 84 den. (84,50). — Delni-

Samo radi svoje
Kvalifete
Merima Otroško milo
je največ
zahtevano u
celi dezeli

MERIMA 1839

ee: Narodna banka 6270-6340, Priv. agrarna banka 234,50-236 (235).

Žitni trg

Novi Sad. Pšenica: bč. okl. Sombor 118 do 120, bč. ladja Tisa 122-124, bč. ladja Begej 120 do 122, slav. 120-122, bč. 119-121, ban. 118-121. — Oves, koroza neizpremenjeno. — Rž, fižol ne notira. — Ječmen: bč. in srem. novi, 64 kg, 78-80. — Moka: bč. in ban. Og. in Ogg 195 do 205, št. 2 175-185, št. 5 155-165, št. 6 135-145, št. 7 115-125, št. 8 105-107,50. — Otrobi: bč. 102-104, ban. in srem. 100-102. — Tendence mirna. Promet srednji.

Naznanila

Liubljana

1 Fantovski odslek Sentpeterskega prosvetnega društva vabi vse člane, da se drvi ob 8 vsi udeleženci zaključnega sestanka v tem poslovnem letu. Govoril bo duhov. vodja g. Oražem.

1 Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 30 in mr. Gartner, Moste.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Cetrtek, 25. junija: 12 Baletna godba (ploščb), 13,45 Vreme, poročila, 13 Čas, spored, obvestila, 13,15 Radijski orkester, 14 Vreme, borza, 19 Čas, vreme, poročila, program, obvestila, 19,30 Nac. ura: Skof Ivan Antunović, hrvatski Strossmayer (Sokli iz Beograda), 19,50 Hrvatske kitare (ploščb), 20,10 Naša sretna solja, 21, predavanje (g. prof. Miroslav Adlešić), 20,20 Pevski koncert golcem, g. Pavle Lovčević, 21,30 Operni venski (Radijski orkester), 22 Čas, vreme, poročila, spored, 22,15 Radijski jazz.

Drugi programi

Cetrtek, 25. junija: Beograd 1.: 20 Simfonični koncert orkestra kraljeve garde, 22 Narodne pesni. — Beograd 11.: 14 Lipovčev predavanje »Južno Primorje«, — Zagreb: 20 Prenos iz Beograda, 22,15 Narodna glasba, — Dunaj: 19,30 R. Straussova opereta »Mešcan-plemić (po Moliere)«, 22,10 Vojna godba, 23,45 Plesna glasba, — Budimpešta: 19,45 Fauchelova igra »Ulogi Mavriev«, 21,45 Oporni orkester, 22,20 Otroški glasbeni orkester, — Prst-Milan: 17,15 Vokalni koncert, 20,25 Igra, nato plesna glasba, — Rim-Bar: 17,15 instrumentalni koncert, 20,35 Trečatejeva opera »Navihani Bertoldi, nato plesna glasba, — Praga: 19,30 Leharjeva opereta »Vesela vdova«, 20,45 Orkestralni in zborovski koncert, 21,35 Vokalni koncert, 22,15 Strmel, — Varšava: 20 Komorni orkester, 21 Connellusova opera »Cid«, — Königsberg-Varšava-Lipsko-Köln-Stuttgart: 20,10 Orkester, zbor in solisti, — Hamburg: 20,10 Plesni večer, — Monako: 20,10 Večer nemške umetnosti, — Beromünster: 20,50 Radijski orkester, 21,10 Faurejev »Requiem«.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priloga sledeče knjige:

Deimel, Das Reich Gottes. Eine Auslegung in geistlichen Ansprachen. 124 str., nevez. 40 din. Hengstenberg, Christliche Askese. Eine Besinnung auf christliche Existenz im modernen Lebensraum. 243 str., vez. 82 din. — Kalan, Die Welt für Christus! Im Einvernehmen mit der Leitung der Christkönigskongresse, 180 str., nevez. 40 din. Kilian, Grundsätze des geistigen Lebens in Kurzbetrachtungen für alle Tage des Kirchenjahres und alle geistlichen Berufsstände. 397 str., vez. 44 din. — Mauer, Das verborgene Antlitz. Christus im Mysterium des Jahres. 329 str., vezano 91 din. — Pieper, Die Wirklichkeit und das Gute. 113 str., vez. 54 din. — Schütz, Gott in der Geschichte. Eine Geschichts-metaphysik und -theologie. 292 str., vez. 131 din. — Serillanges, Verkündung des Wortes. 347 str., vezano 131 din. — Willam, Das Leben Marias der Mutter Jesu. 587 str., vez. 102 din. — Willam, Das Leben Jesu im Lande und Volke Israel. 548 str., vez. 105.

Kulturni obzornik

Ob Shakespeareju*

Kralj Lear - Wernerja Kraussa**

Kralj Lear Wernerja Kraussa nalikuje na oko Mihelangelovemu Mojzesu; kakor ogromna človeška podoba, utrjena od umetnikovega neba ter poslana na zemljo se ti zdi Kraussov Lear. Že koji pri prvem koraku vsega spoštovanja zahtevajoč bitje, močniti pravilni stavec, ki so mu dnevi domala že šteti in koraki že k grobu, pravo kraljevo obličje, ki mu gospoduje in s katerega sije neskajeno večno veličanstvo, katero ni moči premagati nobena zemeljska stiska in bolest.

Kraussov Lear je zdaj heroična natura, hi vihti se meč, zdaj je samošen, zdaj spet mitičen, Lear poln srcā, Lear neskočne žalosti in mojski v bolečini in razdejanju ter dokončno pravcata podoba zblaznelega Leara.

Do nedavna je še bila vsem velikim igravcem Leađa dominantna ali kraljevo dostojanstvo (Son-nenthal) ali pa razmerna očetovska ljubezen in dobrotā ter katastrofalna duševnost nad nevhaležnostjo sveta »Bassermann). Werner Krauss je šel mimo tega. On slika in secira do poslednjih odtenkov predvsem le blaznost, in to z uprav psihiatrsko študij to te.

* Slavnim nemški igravec Werner Krauss je ustvaril mimo Sh. Richarda III. zdaj eno svojih največjih igravskih podob Kralja Leara, kar je hkratu tudi največji dogodek nemškega gledališča v poslednjem času nasploh.

** Kakor čujemo je Kralj Lear tudi na repertoarju ljubljanskega narodnega gledališča v prihodnji sezoni. Torej se nam obeta po daljšem času spet nov župancičev prevod Shakespearea.

Pustinja, koliba in žitno polje se vdajajo in trepetajo, ko ves blazen divja Werner Krauss v svoji tuji in bolečini, ki je ni ne konca ne kraja, nad nevhaležnostjo hčera. Nad časom in proti njemu vihra Lear v močnem pogovoru z naravo; grom in bliski so bratje temu v divjem in ponorelem plesu se vrtečemu Learu — zmisel in blodnja udarjata v zasmehljivi melodiji njegovega odreventnega mozga, ki jo pripeva Werner Krauss norčevi melodiji. V koči je Kraussov Lear jeclajoč otrok, ki brblja v okorelem stisnjenem ritmu smešno otroče melodije. Sanje in blaznost so mu v melodiji igranja bratje brezmeznosti njegovega neugnanega življenja. Z neudržano silo drevi Kraussov Lear skozi patološka mesta pesnitve in dodaje Shakespeareji modrosti sijaj svojega norčevstva, pretresujoč adagio starčeve usode, ki se mora, ker je ljudem že v nadlego, ogniti s sveta v pustnjo in se bratiti tam z demoni.

Shakespearejev »Kralj Lear« je pristen teater, poln silnih čustvenih kot razumskih situacij, bogat teater same sebe prebivatelečih efektov: tu je predvsem s fantastično grozoto odeta vizija blaznosti, za čudo mojskiro pričarana o velikega igravca; v vse to vzdušje resnobno in prevzetosti udarja Kraussov organ, v katerem se majoje zvonovi, kriče angeli in satani ter pačjo na kolena može k poslednji molitvi. Silno srce tega Leara se razpara v smrtni tuji krvaveče bolečine. Mosko trpeča bolečina, nikoli ceneno sentimentalna. Solze teko nevidno.

Kako vse to Krauss gradi, kleše dinamiko svojega Leara, kako dosledno rsi in pelje linijo do kraja, kako silno igra nemoč in podrtost Leara, ki ostaja med človekom in živaljo še venomer gospod svojega sveta, kako stika njegova blaznost za besedami in ubira najlepše melodije, kako vroče hoče moliti in peti, pripovedovati pravlice in se smeja nad zlatimi metulji — to je skrivnost veličine in čara tega, danes ta dan največjega nemškega igravca — komedijskega Vernerja Kraussa.

Dunaj-Berlin, v maju 36.

Peter Malec

Slovenica med Madžari. Pravkar izšla 3. številka revije »Vasi szemle«, prinaša zopet nekaj prispevkov o Slovencih. V zaglavju »Rázstava« (snopja), je na prvem mestu objavil dr. Pavel listino, ki je bila zapisana leta 1827 na Hodošu, obmejni vasi v Slovenski krajini. Listina je pisana madžarski in govori o nastanku gorinje (gorince, vinogradniške davčine) na Hodošu. Za našo pravno in krajevno prekmursko zgodovino je spis zanimljiv. — Pod istim zaglavjem objavlja dr. Pavel beležko »Madžarski pisatelji v slovenskem jeziku«, ki jo objavljamo v prevodu: »Zelo razveseljen in za potrebno duhovno sodelovanje sosednih narodov navdušujoč pojav je, da vedno česče srečujemo v slovenskih leposlovnih in celo dnevnih listih prevode madžarskih pisateljev. Vilko Novak, prekmurski rojak, mlad slov. gimn. profesor, si zelo hvalevredno prizadeva v tej smeri, da bi vezal literarne kroge obeh narodov s prizadevanjem, ki terja danes pogum. Prevel je v slovenščino že vrsto Gárdonyijevih in drugih novel. Priznani ljubljanski dnevnik »Slovenec« je prinesel Lajosa Zilahyja novelo »Kako je Janez Kováč umrl« v sijajni Novakovi presaditvi. Prevel je tudi roman Miklósa Surányija »Neapeljska žena«, ki ga je neka večja zalozba že sprejela in je le še vprašanje časa, kdaj bo izšel veliki madžarski roman o kralju Matjažu. — Toda v zadnjem času se javljajo tudi v madžarski literaturi prevodi iz slovenščine. Za »Vigilijo« (kat. revijo) je nedavno »Elet« (kat. družinski mesečnik »Življenje«) objavil neko Cankarjevo novelo. (O tem kmalu več! Op. por.) Kakor vemo, je gotov tudi prevod nekega evropsko znanega Cankarjevega romana. (To je Pavlov prevod Hlapca Jerneja.) — Splošno slovanstvo zanimava so razpravljanja dr. S. Kallósa o »uganki pravilnih pesmi«, ki jih na Madžarskem pojó in vsebujejo mnogo prvih bajeslovnega in pogansko kulturnega značaja. Obsirno obravnava besedo »tanor, tanórok«, ki pomeni v narečjih »okroglo trato« kot žrtveni prostor. Dosljejo Simonovi, Asbóth i. dr. izvajali besedo iz hrvaške »trtnik« in slovanke »travnik«. Madžarska beseda

ima kar deset pomenov. Slovanskemu izvoru imena se upira slavist Melich. Na ta izvajanja opozarjamo naše lingviste in etnologe. — Zanimati nas utegne tudi spis J. Polányi »Zemljepisna imena južne madžarske domovine«. V sedaj priobčenem enajstem poglavju »Imena vodā« navaja slovanski izvor »Balatona« — Blatno jezero; isto ugotavlja za reke »Lapinč« (Labena 865. leta) in »Pinka« (Peinina, penina); omenja »Lendvo«, našo Lendavo, a pripominja le, da se končnica »-va« v tem imenu in podobnih imenih »zdi slovanska«, a je ugrofinska; pomen v jeziku Žurjenov in Vogulov »voda«; »sestavine Lend« pa ne razumemo. Jasno je, da je iz »led«, nastalo v času, ko so Slovani besedo nosno izgovarjali (ledena rekā). Pri Pinki navaja iz l. 1221. obliko »Pinkova« — danes je v Slovenski krajini rečica »Pinkava« (Bellinci); ta oblika je zapisana l. 1342. — Imena slovanskega izvora, ki jih ni mnogo, so »pomadžarske besede iz slovenščine in hrvaščine«. Iz časa pred naselitvijo Madžarov se ni ohranilo nobeno slovansko ime. »Po naselitvi pa so se ohranila slovanska imena tam, kjer so pokristijanjeni Madžari konec X. in v začetku XI. stol. po vnemu slovenskih blagovestnikov in duhovnikov postavili na oltarje svetnike, ki so jih častili Slovenci in so — kakor Slovenci — po zavetniku cerkve imenovali tudi kraj.« Za osnovo teh izjavaj je P. vzel Melichovo delo o »Slovan-skih izposojenkah v madžarsčini« (1903, 1910).

Zadnji čas je, da omogočimo smotno in stalno zasledovanje vsega, kar Madžari o nas pišejo. Te vrstice so dokaz o potrebi tega, kakor že marsikaj, na kar zadnja leta opozarjamo. —ok.

Ljubljansko gledališče

DRAMA: Začetek ob 20.

Sobota, 27. junija: Plesna produkcija šola Meta Vid marjeve, Izvon.

OPERA: Začetek ob 20.

Cetrtek, 25. junija: Vesela edora Red A. Petek, 26. junija: Otello. Red B. Gostuje Marij Simenc.

Strahote rdeče Španije

Pred kratkim smo že poročali o knjigi, ki jo je izdal francoski častnik Pierre François Arminjon o razmerah v rdeči Španiji. Iz tistega poročila smo posneli nekaj strašnih opisov. V tej knjigi je objavljeno tudi poročilo očitca, ki je videl, kako so rdeči teroristi na Španskem skrutili cerkve. Zlasti je zanimivo poročilo o uničevanju cerkva v kraju Jekla:

»Pri podiranju cerkva v Jekli so rdeči zločinci nastopali z brezprimerno zvrženostjo. Najprvo so oskrnili cerkev Saintes Espées, pri čemer so se posebno vneto odlikovale komunistične ženske. Z besedami ne morem povedati, kako so svete posode onečastili in skrutili.

Razdejali in požgali so cerkev La Purissima, cerkev Sv. Imena Jezusovega, cerkev sv. Kajetana, sv. Frančiška, sv. Barbare, sv. Roka ter neko samostansko in še eno bolniško cerkev. Do tal so razdejali cerkev El Castillo, kjer je kapela z zaščitno mesta, ter stanovanje kaplanovo. Hči nad-

učitelja v Jekli, mlado 18 letno dekle, je vodila uničevanje velikega oltarja. Ogrnila se je s plaščem Svete Device ter je med strašno bogokletnim govorjenjem začela onečastiti cerkvene posode. Ves cerkveni okras so na gnusne načine skrutili. Pili so iz mašnih kelihov, z nogami so teptali hostije. V štirih kotih znotraj cerkve pa so počenjali najbolj divje in najbolj nesramne orgije.

V cerkvi sv. Frančiška je kakih 1000 komunistov vse popoldne ogabno oponašalo božjo službo. Mašna obleka je šla iz rok v roke. Oblečeni v mašna oblačila so podivjnici uganjali najhujše svinjarije.

22 let stari mladenič Ortuno je hotel prepričati, da bi divjaki ne uničili svetniške sobe v cerkvi La Purissima. Toda svoj pogum je moral plačati s svojim življenjem. Pri priči so ga ubili, ker jih je motil.

Tak je uspeh rdeče fronte v Španiji v teku treh mesecev.

Egiptovski Arabci v kairskih ulicah zbirajo za svoje bojujoče se rojake v Palestini.

Slon umoril strežaja

Medtem, ko po nekaterih krajih Združenih držav Severne Amerike te dni dežuje, pa v zahodnih delih Severne Amerike vlada silna vročina. Najhujše je v San Franciscu. Ta vročina je tudi povzročila, da je zdvijal slon, ki je doslej mirno stal v živalskem vrtu v San Franciscu. Slon, ki je bil doslej docela krotak, je v svoji zdvijanosti napadel svojega strežaja in ga usmrtil.

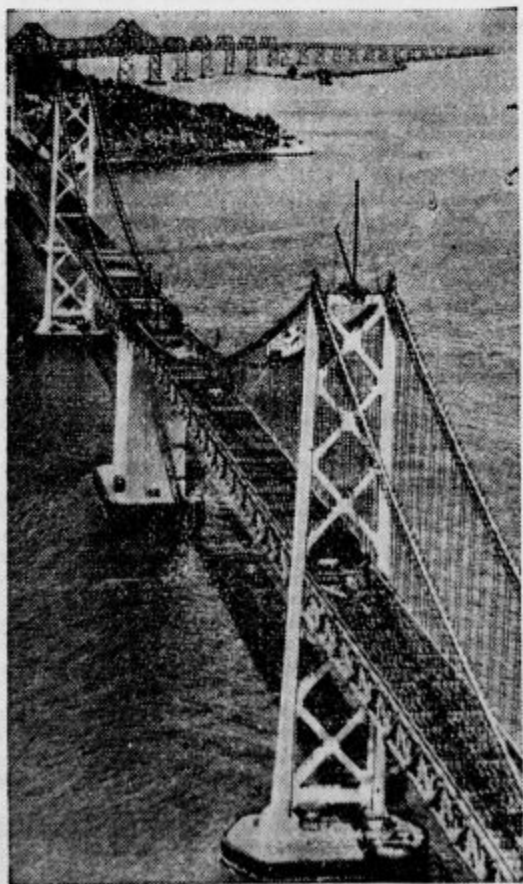
Strežaj, ki je 21. t. m. stopil med živali, kakor je delal vsak dan, da bi jih kmil, še ni opravič svojega dela, ko ga je že napadel slon, ki mu je ime »Valie«. Divji samiec je nasadil strežaja na svoja okla ter ga vrgel v zrak. Ko je strežaj padel na tla, je pobesnela žival z nogami začela teptati po njem in ga biti s svojim rilcem. Ubogi strežaj je bil seveda kmalu mrtev.

Ker je bila nedelja, je bilo v živalskem vrtu polno ljudstva, ki je z grozo opazovalo strašni dogodek. Namesto pa, da bi ljudje pravočasno hiteli na pomoč, ali vsaj klicali na pomoč, so vsi strahopetno pobegnili, tako da so v živalskem vrtu ostali le redki strežaji. Ti so poklicali na pomoč policijo, ki so z njeno pomočjo pobesnelo žival vklekli v težke verige in tako preprečili še hujše nesreče.

Medtem pa se je razburjenje razširilo tudi med druge živali v živalskem vrtu. K sreči pa je bilo zedaj na razpolago dovolj oboroženih ljudi, ki

Dvojna okna

V Ameriki vsako stvar statistično preiskujejo. Zato so tudi statistično preiskali vrednost dvojnih vrat in dvojnih oken pri hišah. Ugotovili so, da hiša, ki nima dvojnih oken, potrebuje 100–200 angleških funtov premoga več, da doseže v notranjosti enakomerno toploto 22 stopinj. Dalje so poskusi ugotovili, da dvojna okna zelo omilijo pritisk mrzlega zraka blizu oken, ki tišči vedno k tlom. Zaradi tega so tla v sobi, ki imajo dvojna okna, bolj topla. Dvojna okna pa imajo še to prednost, da skozi nje težje v sobo uhaja dim iz tovarn.

Orjaški most med San Franciskom in Oaklandom, ki bo kmalu do konca dograjen

tekmovalke so se vjele v mrežo. Pri neki ženski športni prireditvi pri Londonu so tekmovalke ženske v naglem tekanju. Letos pa so morale premagati še neko novo nenavadno oviro: Prireditelji so cez progo prepregli veliko mrežo, katero so morale tekmovalke med svojim tekom prelezati, da so mogle teči naprej.

Kako ostaneš 100 let mlada?

V St. Luisu v Severni Ameriki je nedavno umrla zdravnica Marija Charlota Degolier-Dawenport, stara 111 let. Rodila se je leta 1824 na Ruskem. Poročila se je z nekim ruskim knezom, ki je pa kmalu v dvoboju padel. Drugič se je poročila s Francozom grofom Degolier, s katerim je imela 11 otrok. Ta se je ponesrečil pri neki jahalni tekmi. Vdova je tedaj sklenila posvetiti se znanstvu. Dopršila je medicinsko fakulteto v Heidelbergu v Nemčiji in se je poleg medicine mnogo ukvarjala z modroslovnimi vedami. V starosti 68 let se je zaljubila v 22-letnega Američana Williama Dawenporta in ga tudi vzela. V Združenih državah Severne Amerike si je ustanovila novo eksistenco. Zanimala se je posebno za higieno in nego telesa in je predirila o teh vprašanjih nešteto predavanj. Ko je obhajala 100-letnico rojstva in so jo oblegali časnikarji, jim je rekla: »Dolgo življenje je popolnoma naravna stvar. Tu moj recept: Dobra volja (vesela narava), in sicer v zelo obilni meri, k temu pa precejšnje količine špinače. Za pijačo kisl mleko. Telesne vaje. Naravno globoko dihanje. Odkrita pobožnost. Nikakih izbruhov jeze.«

Starka ni gojila simpatij do modernega žensstva, ki hoče doseči dolgo življenje z zdravili in mažami. — Ko je bila stara 110 let, je pokadila še po 30 cigaret na dan.

Lubadarja uničujejo. Meseca aprila letošnjega leta je po nekaterih krajih Nemčije snežni vihar uničil mnogo gozdov ter podrl za 2,6 milijonov kubičnih metrov lesa. Ta podrti les je bil zelo ogrožen, zlasti, ker se je tam vgnezdil lubadar. Nacionalno-socialistična organizacija je zato odredila posebne delovne oddelke, ki so morali nemudoma pospraviti ogroženi les in uničiti lubadarja.

Zgodovina kolesa

Kolo je vedno bolj priljubljeno prometno sredstvo. Mislili so že, da bo motorno kolo izpodrinilo kolo, a to se ni zgodilo. Kolesarjev je vedno več v veliko jezo vseh, ki znajo samo pešati.

Moderno kolo po svoji današnji elegantni zunanosti nikakor ni več podobno prvim kolesom. Kolo je prav za prav docela moderno prometno sredstvo, kakršnega v starih časih niso poznali. Vendar pa izvira iz nekakega vozila, katero je v srednjem veku nekdo izumil ter je o tem dominikanski menih Lindner v svojem letopisu o tem vozilu takole poročal: »L. 1505 se je neki meščan iz Pirne na Saksanskem predznanil narediti voz na vijake in se z njim voziti brez konj. Pri tem pa je običljal v blatu nedaleč od mesta. Ko bi bilo na ravnam, bi bilo še nekaj časa šlo.«

Prva kolesa niso bila na dveh, ampak na štirih kolesih ter so jih imenovali umetno vozilo. Tako vozilo je l. 1649 naredil neki Nürnberžan, od katerega ga je pozneje kupil švedski princ. Nürnberški letopis o tem takole poroča: »Takle voz lahko preteče v eni uri 2000 korakov. Kadar hočeš, lahko obstaneš, kadar hočeš, se lahko pelješ naprej, pa je vendar vse narejeno tako, kakor kolesje na uri.«

Temu umetnemu vozilu je po dolgi in nerodnih poskusih končno sledilo vozilo na dveh kolesih. Tak stroj je prvi pokazal na dunajskem kongresu l. 1815 knežji gozdar z Badenskega. Na vozilu je sedel sedel voznik, ki je kolo močno pognal, nakar se je začelo pomikati. Tedaj pa še ni bilo častno biti iznajditelj, zaradi česar je iznajditelj izgubil svojo knežjo službo. Toda njegovo vozilo se je kmalu priljubilo. Vendar pa je še mnogo manjkalo do današnjega kolesa. Neki Fischer iz Nemčije je okrog l. 1850 naredil vozilo na dveh kolesih, ki je nekoliko bolj podobno današnjemu kolesu.

Toda tiela kolesa še niso bila za ljudi premehekosti, ker so se silno tresla. Šele kasneje je nekdo izumil sedež na vzmetih, zaradi česar se je bilo potem nekoliko prijetneje voziti na takem kolesu. V taki obliki je l. 1860 kolo iz Pariza prišlo v Ameriko, kjer so kmalu začeli delati kolesa z gumijevimi obroči. Dotedanje lesene prečke v kolesih so nadomestili s prečkami iz žice, zaradi česar je kolo postalo mnogo lažje. Počasi so začeli delati taka kolesa, da je bilo prednje kolo mnogo večje kakor pa zadnje. Tako visoko kolo je bilo splošnega pri tedanjih športnikih močno priljubljeno. Ustanovljale so se tovarne, ki so začele delati taka kolesa, in šport na visokih kolesih je bujno cvetel. Vendar se to vozilo praktično nikdar ni moglo obnesti, ker je bilo previsoko. Šele, ko so

Jadrnice čez ocean

Pred kakimi 70 leti skoro noben človek ni hotel verjeti, da bi bilo z navadno jadrnico mogoče prepluti Atlantski ocean. In vendar sta l. 1896 dva Angleža to poskusila, kar je po vsem svetu vzbudilo veliko začudenje.

Sedaj se vnovič pripravlja tekma jadrnic iz Amerike v Evropo. To bo največja pomorska tekma, kar jih pozna zgodovina. Udeležilo se je bo več ko 30 jadrnic vseh narodov. Američani so v ta namen zgradili docela nov tip jadrnic. Kako nevarno je spuščati se z navadnimi jadrni v tekmo čez Atlantski ocean, naj pojasni dejstvo, da bodo te ladje le 17–18 m dolge, torej prave orehove lupine v viharjem morju. Dosedanji rekord, da je z jadrnico preplula Atlantski ocean, je dosegla jadrnica, ki je preplavala ocean v 12 dneh in 4 urah. Seveda je vse odvisno od vremena in od morja. Lansko leto je neka jadrnica iz Amerike plula do Skandinavije in je med strašnimi viharji potrebovala za to pot celih 35 dni. Bila je to strašna vožnja in pravo igrkanje z življenjem. Zato ni čudno, da se za to veliko tekmo pripravlja vsa Amerika. 1. julija bodo jadrnice začele tekmo in odplule proti Evropi.

Slika prihodnosti »Poglej no, kako je gospodinja Jerica podobna svoji materi!«

začeli zopet delati navadna kolesa s pnevmatikami, se je kolo tudi kot praktično vozilo udomačilo.

Danes je vožnja na kolesu brez dvoma precej prijetna. To pa je zasluga pnevmatike, katero je izumil dublinski živinozdravnik Dunlop. Ta je imel 12 in pol leta starega sina, kateremu je kupil kolo. Ker pa je kolo na trdih obročih močno treslo, je oče preiščeval, kako bi ta nedostatek odpravil. Nazadnje je pošilil pravo misel. Gumijasto cev, ki je bila napolnjena z zrakom, je trdno zaprl in jo pritrldil na kolo. S takim kolesom se je potem njegov sin dolgo časa vozil, ne da bi se bil kdo drugi kaj zanimal za to iznajdbo. Nekega dne pa je videl to kolo angleški dirkalec, ki je občudoval dečka, kako lahko vozi po cestnem tlaku. Ta Anglež je potem irskega živinozdravnika opozoril, naj da svojo iznajdbo patentirati.

Kljub temu pa je minilo še precej let, preden so tovarne kolo izpopolnile. Treba je bilo mnogo sprememb, preden se je posrečilo napraviti tako kolo, kakor ga uporabljamo dandanes. Najtežje vprašanje pa je bilo, kako bi novo vozilo bilo mogoče uporabljati tudi ženskam. V tem oziru so se iznajditelji mnogo trudili, da so napravili udobno, elegantno, obenem pa trdno žensko kolo.

Pat filman brez svoje vednosti. Sloveči filmski humorist Pat je zadnje dni nastopal pri filmanju na motorni ladji »Majestic«^c v luških vodah »Hamburško-ameriške paroplovne družbe«. Ko je bil njegov partner Patachon ravno pri delu in je moral plavati v vodi, je Pat na ladji čakal, da pride na vrsto. Pri tej priliki ga je nekdo na skrivaj fotografiral.

Moderen zakon. On: »Ali pojde moja žena na sprehod?«^c — Sobarica: »Da.«^c — On: »Ali veste, ali pojdem tudi jaz z njo?«

»SLOVENE«^c

pred 60 leti:

V soboto 24. junija 1876.

DOMAČE NOVICE

(Zadnjega »Slovenca«^c so nam c. kr. policaji pobrali in zapečatili stavek poročila o seji mestnega starestinstva ljubljanskega, ki je bila v torek 20. t. m. Ker nam ni znano, s čem smo zadeli ob kak paragraf, zato si ne upamo več pisati poročila o tej mikavni seji (v kateri se je obravnaval dr. Keesbacherjev predlog o preštevilenju mestnih hiš in o novih imenih za trge in ulice), dasiravno bi radi in smo prepričani, da bi braleem zelo vstregli s takim poročilom.

(G. Jan. Mrhal.) direktor višje realke v Ljubljani, je dobil častni naslov »šolski svetnik«, in tako sta sedaj oba ravnatelja tukajšnjih srednjih šol — gimnazije in realke — tudi šolska svetovalca.

RAZNE RECI.

— Katol. društvo v Ljubljani je spomin 30 letnice sv. očeta 16. t. m. proslavilo z lepim govorom gosp. prošta Jarca, pontifikalno sv. mašo v nunski cerkvi in z vožilom od sv. očeta po telegrafu.

— Čitalnica bizoviška pod Ljubljano vlnudno vabi častite ude k besedi v nedeljo 25. t. m. Začetek ob 4. uri popoldne. — Bo gotovo Ljubljancem priležno, ki hočejo napraviti kak izlet v ta prijetni kraj.

— Oglejska bazilika vsa prenovljena ima biti 13. julija t. l. — dan po sv. Mohorju — vnovič posvečena, katero opravilo bode izvrševal Slovenec po rodu, sedanjí prevzvišeni nadškof gorški, naslednik Poponov, kateri je prvo stolnico oglejsko s sijajnimi obredi posvetil bil 13. julija 1031. vprito 12 podružnih škofov.

Slomškovi prazniki v Mariboru

Red službe božje za časa Slomškovih praznikov.

Dne 28. junija ob 8 otvoritvena pontifikalna sv. maša v stolnici. (Prezvizični knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič.)

V vseh cerkvah redne nedeljske sv. maše, zadnja ob pol 12 v frančiškanski cerkvi.

Dne 28. junija polnočnica na Slomškovem trgu, mašuje prevzvišeni škof dr. Ivan Jožef Tomažič, pridiguje tik pred sv. obhajilom ljubljanski škof dr. Gregor Rožman.

Dne 29. junija v vseh cerkvah, ki so vso noč odprte, se začne sv. maša ob 3 zjutraj.

Dne 29. junija ob pol 10 pontifikalna tiha sv. maša na Glavnem trgu, mašuje ljubljanski knezoškof dr. Gregor Rožman, pridiguje mariborski knezoškof dr. Ivan Jožef Tomažič.

V vseh cerkvah tiha sv. maša, zadnja ob pol 12 pri frančiškanih.

Pogoji za polovično vožnjo od 20. junija do 1. julija 1936.

Ministrstvo za promet je dovolilo 50% popust udeležencem Slomškovih praznikov pod sledečimi pogoji:

1. Vsak udeleženec mora imeti Poziv-objavo, to je: izkaznico Slomškove družine v Mariboru.

2. S to izkaznico kupi na odhodni postaji celo vozno karto do Maribora. Poleg te izkaznice pa še železniško legitimacijo K št. 13 za 2 din.

3. Brezplačen povratek je dovoljen vsem, ki bodo imeli na izkaznici potrdilo udeležbe od strani Slomškove družine ter na rumeni legitimaciji potrdilo mariborske železniške postaje.

Prosimo vse, da pravočasno poudarijo udeležence, posebno, da morajo že vnaprej imeti našo izkaznico, ker sicer ne bodo dobili železniške legitimacije.

Nedeljske karte ne veljajo za vse dni!

Ponovno opozarjamo, da nedeljske karte ne veljajo za vse praznike, ampak samo za nedeljo. Kdor se bo v ponedeljek vozil z nedeljsko karto, bo moral celo doplačati.

Zigovanje in potrdilo udeležbe.

Vsi udeleženci, ki se vozijo z vlakom za polovično vožnjo, morajo imeti sledeča potrdila:

1. Na rumeni izkaznici, ki so jo kupili na domači postaji pri odhodu, žig te postaje.

2. V Mariboru žig našega odbora v izkaznici.

3. Pri odhodu še potrdilo mariborske železniške postaje na rumeni izkaznici.

4. Vozna karta se kupi doma in se nikjer ne odda.

Kje žigosajo izkaznice?

Glavna pisarna za Slomškove dneve bo poslovala od sobote, dne 27. dalje popoldne v Gradu, v bivši trgovini Berdaja, na Trgu svobode. Odprta bo ta dan od 14 do 18.

Dne 28. junija bo odprta od 7 zjutraj do polnoči.

Dne 29. junija bo odprta od 6 zjutraj ves dan do 7 zvečer.

Poleg glavne pisarne bodo delovale še sledeče pisarne: Koroška cesta 1 (uprava »Slovenca«) in Aleksandrova cesta 6 (Prosvetna zveza). Ti dve pisarni bosta odprti v nedeljo, dne 28. junija od 8 do 12 in od 14 do 18, dne 29. junija pa od 6 do 9 in od 13 do 19.

V teh pisarnah dobite potrdila na legitimaciji, informacije v vseh zadevah glede prireditve, vstopnice za koncerte in igre.

Le zamudnikom bomo žigosali tudi na obeh postajah eno uro pred odhodom vsakega vlaka, dne 29. junija.

Prenočišča.

Za prijavljena prenočišča smo poskrbeli, za neprijavljena smo pripravili približno število sob s slamo v mariborskih solah. Vse nakaznice za prenočišča se dobijo samo v glavni pisarni na Trgu svobode. Prenočišča stanejo sledeče: postelje pri privatnikih od 10 din višje, postelje po zavodih po 5 din, slamnjače po 2 din, prenočevanje na slami 1 Din.

Reditelji skupin, ki so se prijavili za prenočišče, naj se zgledajo v glavni pisarni takoj pri dohodu v Maribor. Brez naše nakaznice ne more nihče na prenočišče. Na nakaznici bo natiskano, kje ima kdo prenočišče. Nakaznic je le toliko, kolikor je prenočišč.

Prehrana.

Za dne 28. in 29. junija nismo mogli urediti kosila po prednaročilu, ker takih prijav ni bilo. V kolikor so se posamezne skupine prijavile, smo jim svetovali, da so se same pogodile z gostilničarji. Uredili smo enoten cenik za vso prehrano teh dni in upamo, da bodo gostilničarji, ki so dne 21. junija pokazali popolno razumevanje in bili gostom po vseh svojih močeh na razpolago, to storili tudi te dni. Priporočamo pa posameznim skupinam, da same dne 28. junija takoj po dohodu uredijo svojo prehrano za dne 29. junija popoldne. To se naj zgodi na tak način, da že dne 28. junija definitivno naročijo kosila za 29. junij, da se morejo gostilničarji še pravočasno pripraviti na primerno število gotovih gostov.

Ne pozabite na kresove dne 27. junija zvečer!

Maribor bo svečano razsvetljen!

Detaljni načrt za dne 28. junija zvečer.

Polnočni nastop mora biti moški nastop naših mož in fantov. Zato je treba točnosti in reda.

V sprevodu gredo samo moški. Vsak naj ima tudi bakljo. Glede bakelj je določeno, da naj jih Mariborčani kupijo že v predprodaji, da jih ne bodo ta večer kupovali šele na mestu samem in delali napoto drugim z dežele.

Zbiranje moških za sprevod se začne ob 1/10 ponoči, in sicer v Korošcih ter Majstrovih ulicah. Tu se bodo tudi od 10 dalje dobile baklje. Baklja stane 4 din.

Reditelji bodo spravili udeležence v red tako, da bo sprevod krenil vsaj ob 11 že preko Zrinjskega trga na Aleksandrovo cesto, dalje v Slovensko ulico, Tyrševo ulico do Krekove, po Krekovi na pokopališče, s pokopališča nazaj v Strossmayerjevo ulico, po Orožnovi ulici na Slomškov trg. Tu se bodo razdelili na eno stran tisti moški, ki gredo k skupnemu sv. obhajilu, na drugo stran ostali. Pri odhodu na Slomškov trg se baklje ugasijo. Med sv. mašo naj vsi moški pojejo določene pesmi. — Važno: Sprevod je verskega značaja in naj se na glas moli na pokopališču. Na ulicah gre sprevod mirno in tiho. Ko je končano sv. obhajilo pri sv. maši, se začne obhajanje udeležencev. Na vsakih 200 udeležencev bo en duhovnik, ki bo obhajal. Moški stoje pri miru in tudi sv. obhajilo prejemajo tiho. Ko je sv. maša končana, se naj izvrši miren, dostojanstven razhod.

Sprevod bo ob vsakem vremenu!

Zbirališča.

Za nedeljo, dne 28. junija zvečer od 9.30 (21.30) do 11 (23).

(Smer proti vzhodu.)

1. Fantje ko- arji — Tomšičev drevored.

2. Dekanije: Maribor levi breg, Braslovče,

Celje, Dolnja Lendava, Dravograd, Dravsko polje, Gornji Grad, Jarenina — Razlagova ulica.

3. Dekanije: Konjice, Kozje, Laško, Sv. Lenart v Slov. gorah — v Krekovi ulici.

4. Dekanije: Ljutomer, Marenberg, Maribor desni breg, Mežiška dolina, Murska Sobota in Nova cerkev — Maistrova ulica med Zrinjskega trgom in Cankarjevo ulico.

5. Dekanije: Ptuj, Rogatec, Slovenska Bistrica, Stari trg pri Slovenjgradcu — Maistrova ulica med Cankarjevo in Vrazovo ulico.

6. Dekanije: Saleška dolina, Šmarje, Velika Nedelja, Videm, Vuzenica, Zavrč — v Aškerčevi ulici.

Godbe: Zrinjskega trg (vzhodna stran).

Narodne noše, standarte Prosv. zveze in vodstvo v Cafovi ulici od Aleksandrovo do Kolodvorske ceste.

Za ponedeljek, dne 29. junija od 7.30 do 8.45.

Dekanije po sledečem redu:

1. Maribor levi breg, Jarenina, Sv. Lenart v Slov. gorah — v Krekovi ulici med pokopališčem in Tyrševo ulico.

2. Dravsko polje, Maribor desni breg — v ulici Ob železnici.

3. Marenberg, Dravograd, Mežiška dolina, Vuzenica, Stari trg — v Ortošovi ulici pred koroškim kolodvorom.

4. Celje, Braslovče, Gornji Grad, Nova cerkev, Saleška dolina — v Aškerčevi ulici med parkom in Cankarjevo ulico.

5. Konjice, Slovenska Bistrica — v Aškerčevi in Kersnikovi ulici (med Cankarjevo in Zrinjskega trgom).

6. Šmarje, Rogatec, Kozje, Videm, Laško — v Razlagovi ulici.

7. Ptuj, Velika Nedelja, Ljutomer, Zavrč — v Maistrovi ulici med Vrazovo in Prešernovo.

8. Dolnja Lendava, Murska Sobota — v Maistrovi ulici med Prešernovo in Cankarjevo.

9. Kolesarji fantje — v parku v drevoredu med Koroščevo ulico in Krčevino.

10. Narodne noše in Ljubljana s Prosvetno zvezo — v Prešernovi ulici med Aleksandrovo in Razlagovo (do 8.30).

Godbe se zberejo do 8 na Trgu svobode in se bodo razporedile po navodilih, ki jih bodo dobile tam.

Fantje se zberejo do 8 v drevoredu v parku med Koroščevo ulico in Krčevino.

Zupani in cerkveni ključarji: do 8.45 na Slomškovem trgu pred pošto in v Orožnovi ulici.

Dijaki na Slomškovem trgu pred gledališčem do 8.45.

Učitelji na Slomškovem trgu pri šoli na Miklošičevi ulici do 8.45.

Narodne noše do 8.45 v Prešernovi ulici med Aleksandrovo cesto in Razlagovo ulico.

Akademsko starešinstvo in akademiki na Slomškovem trgu zapadno Križev kapele do 9.

Duhovščina do 9 na Slomškovem trgu pred zakristijo.

Zastave se zberejo po dekanijah in pridejo tudi v skupinah na Glavni trg, kjer jim bo prostor odkazan.

Vsi udeleženci naj bodo čimprej na zbirališčih.

Dohod na Glavni trg.

Po navodilih rediteljev. — Na glavni trg ne bo mogel priti nihče, ki ni v pripadajoči skupini.

Razpored na Glavnem trgu

bo točno naprej določen. Udeleženci naj se strogo držijo reda in se ravna po navodilih rediteljev. Na Glavnem trgu bo pripravljena pitna voda in bodo poslovala samarijanske postaje za najnujnejši pripomočki.

Pozdravljanje narodnih voditeljev naj bo dostojno in brez hrupa! Pozdravljajte le z nahanjem belih robcev!

Med sv. mašo prepevajte, kakor bo pel pevski zbor! — Pri kratkem slavnostnem govoru po sv. maši naj bo popoln mir!

Sprevod mimo Slomškovega groba

se bo razvrstil po navodilih rediteljev. Posamezne skupine naj se v redu in hitro razvrstijo v sprevod. Procesija gre po Koroški cesti in Strossmayerjevi ulici. Pri Slomškovem grobu naj se posamezniki ne ustavljajo.

S Slomškovega groba na Slomškov trg

gre sprevod po Krekovi, Tyrševi in Gosposki ulici skozi Ulico 10. oktobra. Razporeditev na Slomškovem trgu bodo izvršili reditelji: ravnaite se po njihovih navodilih!

Tu izroči g. dr. Anton Korošec, voditelj slovenskega naroda, v spremstvu dr. Mihe Kreka in g. dr. Marka Natlačenca s posebno listino podpisane prošnje.

Na Glavnem trgu in na Slomškovem trgu bodo postavljeni zvočniki, da bo vsakdo mogel vse dobro slišati.

VOZNI RED POSEBNIH VLAKOV.

Vožnja v Maribor:

Dne 27. junija bodo vsi popoldanski vlaki ojačeni.

Dne 28. junija vozijo vsi redni vlaki ojačeni, posebni vlak pa vozi ob pol 4 popoldne iz Ljubljane in pride ob 7 zvečer v Maribor.

Dne 29. junija vozi posebni vlak iz Ormoža zjutraj ob pol 6 in pride v Maribor okrog 8.

Posebni vlak Celje—Maribor vozi iz Celja ob 6 zjutraj in pride ob 8 v Maribor.

Na progi Zreče—Poljčane vozita zjutraj dva vlaka drug za drugim.

Vožnja iz Maribora:

Dne 29. junija vozijo prvi popoldanski vlaki vsi ojačeni.

Posebni vlaki vozijo takole:

Na Ormož ob 17, na Ljubljano ob 17.50, na St. Ilj ob 18.30, na Celje ob 18.20. Na progi Poljčane—Konjice bosta vozila zopet dva vlaka. Na progi Dravograd—Slovenjgradec bo zvečer zveza iz Dravograda na Slovenjgradec od vlaka, ki pride ob 20.18 iz Maribora.

Reditelji za Slomškove dneve,

ki so dobili izkaznice in ki so se priglasili za rediteljsko službo od 27. do 29. t. m., naj pridejo v Maribor v soboto vsaj od 12. Sestanek vseh rediteljev je ob 14 na vrtu semenišča, Koroščevo 12. Pismena navodila se ne bodo razposlala.

Posebni vlaki

Dne 29. junija dovoz v Maribor.

Proga Ormož—Maribor:

Ormož 5.30, Velika Nedelja 5.37, Osluševci 5.44, Moškanci 5.52, Ptuj 6.04, Hajdina 6.11, Sv. Lovrene 6.24, Cirkovce 6.30.

Proga Celje—Maribor:

Celje ob 6, Stora 6.07, Sv. Jurij 6.15, Grobelno 6.22, Ponikva 6.29, Lipoglavci 6.39, Poljčane

Sonce in NIVEA

je idealna združitev, da Vam koža lepo porjavi, z NIVEO negovana koža omogoči soncu, da dovrši svoje zdravlilno delo. NIVEA CREMA zmanjšuje hkrati nevarnost pred sončarico.

Jugoslav. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j. Maribor.

6.50, Slovenska Bistrica 6.59, Pragersko 7.08, Rače-Fram 7.17, Orehova vas-Slivnica 7.22, Hoče 7.28, Tezno 7.33, Maribor 7.38.

Proga Zreče—Poljčane:

Iz Zreč ob 5.10 zjutraj posebni vlak kakor zadnjič, v nedeljo, 29. junija zvečer iz Maribora na progi Maribor—Ormož: iz Maribora ob 16. Stoji na vseh postajah kot pri vožnji v Maribor in pride v Ormož ob 18.12.

Na progi Maribor—Ljubljana vozi iz Maribora ob 17.30. Stoji na vseh postajah kot pri vožnji v Maribor ter pride v Ljubljano ob 20.35.

Na progi Maribor—Celje vozi iz Maribora ob 18.10. Stoji na vseh postajah do Celja in pride v Celje ob 19.53.

Na progi Maribor—St. Ilj vozi iz Maribora ob 18.30.

Na progi Poljčane—Konjice vozi iz Poljčan po prihodu glavnega vlaka.

Večerna zveza Dravograd—Slovenjgradec: iz Dravograda ob 20.30. Prihod v Slovenjgradec ob 21.

Vsi ostali redni vlaki bodo ojačeni.

Spot

Drugo kolo drž. prvenstva

Ta nedeljo igramo že drugi del drugega kola za državno prvenstvo. Preko prvega smo z lahkoto prišli: Concordija, ki je bila predvidena kot nasprotnik Ljubljane, se tekmovanja ni hotela udeležiti, in ker je tudi splitski Hajduk opustil borbo s Krajišnikom, sta se v drugem kolu srečala kot nasprotnika Krajišnik in Ljubljana.

Prva tekma je bila prejšnjo nedeljo v Banja Luki in je prinesla zmago našim s 3:1. Verjetno je, da bo tudi nedeljska tekma končala z zmago našega moštva, tembolj, ker je bila kritika o tekmi po vsem časopisju zelo ugodna in je ugotovila znatno nadmoč gostujočega moštva napram domačemu.

Z eventualno ponovno zmago nad Krajišnikom bi se naše moštvo kvalificiralo za nadaljnjo udeležbo v tekmovanju za letošnje državno prvenstvo in bomo imeli v Ljubljani še eno močno tekmo, ono proti BSKU. A potem? Če bo šlo vse po raznih načrtih, bomo imeli koncem avgusta začetek liginega tekmovanja.

Prvenstvo dravske banovine v tenisu

SK Ilirija priredi v dneh 28. in 29. junija 1936 na svojih igriščih pod Cekinovim gradom prvenstvo dravske banovine v tenisu. — Discipline: 1. Gospodje posamezno za prvenstvo dravske banovine; 2. dame posamezno za prvenstvo dravske banovine; 3. Gospodje v dvojce za prvenstvo dravske banovine; 4. Mešani pari za prvenstvo dravske banovine; 5. juniorji posamezno.

Vodstvo turnirja tvori sedemčlanski odbor pod predsedstvom g. Antona Končana.

TURNIRSKI DOLOČILA

Prijave pošljite najkasneje do 26. junija do 19 na naslov: Tenis-sekcija SK Ilirije, Ljubljana, Celovška cesta 23. 2. Zrečanje se bo vršilo dne 26. junija ob 21 v klubskih prostorih. 3. Pravico sodelovanja imajo samo igralci amaterji, ki so verificirani v katerikoli zvezi, članici FITA, in ki stalno bivajo na področju dravske banovine. 4. Vodstvo turnirja ima pravico posamezne prijave odkloniti, ne da bi navedlo vzrok. 5. Nagrade prejmejo v posameznih disciplinah prvo in drugo plasirani, pri več kot 16 prijavih pa tudi tretje plasirani igralci. 6. Prijavnina znaša: a) gospodje posamezno 30 din; b) dame posamezno 30 din; c) gospodje v dvojce, par 50 din; d) mešani pari, par 50 din; e) juniorji posamezno 10 din, k vsem prijavinam se prileže še 5 odstotna taksa JTS-a. 7. Turnir se prične v nedeljo 28. in v ponedeljek 29. junija ob 8 popoldne in traja do nastalega mraka. Vse discipline se odigrajo po sistemu cup best of three, končal igra po sistemu best of five. Točen razpored posameznih partij bo objavljen vsakekrat eno uro pred pričetkom na igrišču. 8. Igra se na 8 rdečih igriščih SK Ilirije z Dunlop žogami. 9. Igra se po pravilih Jugoslovanske Tenis zveze. 10. Igralec, ki 15 minut po razpisnem urilu ne pride na igrišče, izgublja tekmo. 11. Vse tekme se odigrajo v dotični disciplini. 12. Vsak igralec mora nastopiti najmanj v dveh disciplinah. 13. Vsak sodelujoči igralec mora na zahtevo vodstva tudi soditi. 14. Tekmovalci, ki ne poravnajo prijavnine pred pričetkom tekmovanja, ne bodo pripuščeni k igri.

ASK Primorje (centralni odbor). Odborova seja v četrtek, 25. t. m. ob 20.30 v restavraciji Zvezda. (Lahkotiletska sekcija). — Na lahkotiletskem mitingu o priliki svečane otvoritve »Stadiona Viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja« v Murski Soboti, v nedeljo, dne 28. t. m. nastopijo: Kovačič, Sorše, Kajfež, Skušec, Srakar Franc, Sušteršič, Požar, Zorja, Martini, Weibl, Čurda. Odhod iz Ljubljane v soboto ob 13.36. Srakar se pridruži v Litliji. Požar dopotuje iz Maribora v nedeljo, odhod iz Maribora zjutraj 5.35. Voda mostva Weibl. V nedeljo startajo v Litliji: Krpan, Srakar L., Pero, Kranjc, Bežljaj, Vodič Kerneš, odhod iz Ljubljane ob 13.36. Za nastop v Zagrebu na dvoboju Dunaj: Zagreb so povabili: Goreski, Krevs, Gabršek. O odhodu bodo pravočasno obveščeni. Srakar F. naj v Litliji kupi karte z obrazcem, ki dovoljuje polovično vožnjo za Mursko Sobotu. Vsi imenovani atleti si morajo urediti vso opremo in pravočasno dvigniti na igrišču potrebno opremo.

Mesarji pozor!

V včerajšnjih izdajah »Slovenca« in »Jutra« je bil priobčen inserat sledeče vsebine:

»Mesarji pozor! Dne 26. junija 1936 ob 10 popoldne se bo prodalo na javni dražbi kompletno mesarsko podjetje Dolenc v Novem mestu, obstoječe iz sledečih naprav: Hiša s hladilnico, klavnico, garažo ter delavnico z vsemi stroji za mesne izdelke. V lokalu se nahaja kompletna oprava in dve novi Berkel-tehnični. Tozadavne informacije pri dr. Moro v Ljubljani in dr. Ivanetič, Novo mesto.«

Kot imetnica in lastnica tvrdke Fran Dolenc, mesar in prekajevalec v Novem mestu, sem primorana pojasniti, da se prodaja na javni prostovoljni in ne na prisilni dražbi, ne kompletno mesarsko podjetje Dolenc v Novem mestu, temveč z nekaj pritliklinami samo hiša št. 4 v Novem mestu, v kateri je mesarska delavnica.

Prostovoljna javna dražba se vrši na moj predlog, ker sem sama lastnica hiše št. 4, ki pride na dražbo, do tri četrti. Z dražbo se hočem le iznebiti neprijetne solasti kopice solastnikov ostale četrtinke.

Mesarsko podjetje Dolenc v Novem mestu torej to prostovoljno javno dražbo ni prav nič prizadeto in je trdno, kot je bilo vedno.

V Novem mestu, dne 24. junija 1936.

Dolenc Josipina.

MESARJI POZOR!

Dne 26. julija 1936 ob 9 popoldne se bo prodalo na prostovoljni javni dražbi

komplet. mesarsko podjetje DOLENC v Novem mestu

obstoječe iz sledečih naprav: Hiša s hladilnico, klavnico, garažo ter delavnico z vsemi stroji za mesne izdelke.

V lokalu se nahaja kompletna oprava in dve novi Berkel tehnični. Tozadavne informacije pri: dr. Moro v Ljubljani, in dr. Ivanetič, Novo mesto.

Zahvala

Za mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob priliki smrti našega nepozabnega očeta, starega očeta, brata, svaka in strica, gospoda

Antona Zupana

in mnogim darovalcem prekrasnega cvetja in vencev izrekamo vsem našo iskreno zahvalo. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so spremili rajnega na zadnji poti, častiti duhovščini, častitim sestram usmiljenkam, vsem zastopnikom organizacij in ustanov.

Sv. maša zadušnica se bo brala v cerkvi Marijinega Oznanjenja v soboto ob 7 zjutraj.

V Ljubljani, dne 25

Novi brivski in frizerski salon za dame in gospode

Podpisani Maks Dreixler v ljudo naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril danes, v četrtek 25. junija, v ulici X. oktobra št. 2 najmodernejše urejen in vsem zahtevam odgovarjajoč brivski in frizerski salon za dame in gospode.

Potrudil se bom, da bom svoje cenjene stranke, kakor dosedaj, tudi v bodoče v vsakem oziru zadovoljil.

Maks Drexler, frizerski salon, Maribor, ulica X. oktobra št. 2

Eau de Cologne

Soir de Paris

deluje na živce prijetno in osvežujoče, poveča odporno silo ter ima fini in nežni vonj parfuma „Soir de Paris“. V vsem delovanju je kot parfumi, a ne stane več kot dobra kulinarska voda.

BOURJOIS
PARFUMEUR-PARIS

Tinček in Tonček kot detektiva

89.

Pošast dobi čepico.

Boj med gorilo in pošastjo je postajal čedalje hujši. Gorila se je borila srčno kakor lev, a pošast je bila močnejša od nje. Že so gorili počle moči, ko se je Tinček domislil nečesa novega.

»Čakaj, čakaj,« je zakričal nad pošastjo in ji zagrozil s pestjo, »ti bom pa jaz pokazal, kaj se pravi napasti mirne potnike! Na, tole čepico za spomin!«

Na te besede je Tinček hitro in spretno poveznil morski pošasti prazno vrečo na glavo in jo zadrnil z vrvo. Morska pošast je bila tako presenečena, da je za trenutek kar onemela.

Medtem, ko je pošast premišljevala v svoji debeli butici, kaj se je prav za prav zgodilo z njo, se je razbremenjeni balon začel spet dvigati — in kmalu je bil tako visoko, da ga pošast ni mogla več doseči.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka pletna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znakmo.

Službodobe

Sobarico
obvladajočo slovenski in nemški jezik, ki mora znati tudi likati in šivati, išče oskrbnitvo Dornava, p. Moškanjcl. (b)

Vzgojiteljico

išče mo za dve deklici od 5 in 12 let - z znanjem nemščine in po možnosti francosčine, kakor tudi z dovršenim kurzom za nego otrok. Osebo z večletnimi priporočili imajo prednost. Ponudbe s sliko in referencami je poslati na Propagando, Beograd, poštni predal 409 pod »568«. (b)

Razpisuje se služba cerkvenika in organista

pri župni cerkvi v Horjulu. Nastop 1. julija ali po dogovoru. Pogoji pri župnem uradu v Horjulu.

Prodajalec

za Sloveskove spominke sprejme trdka Soklič, Maribor — Aleksandrova št. 43. (b)

Pametna služkinja

dobi mesto pri mladem zakonskem paru. Ponudbe pod: »Poštenje« 9136 na upravo Slovenca. (b)

Slugo

za gostilno in gospodarstvo sprejme Repuš, Zagreb, Savaška obala 206.

Korespondent

prvovrstna moč, perfektno v slovensčini, srbohrvaščini in nemščini se sprejme. Ponudbe upravi Slovenca pod »Industrija« št. 9210. (b)

Natakarica

z večletno prakso, ako je mogoče vešča nekoliko nemščine, simpatična, znanjosti, stara 20—26 let, sprejme boljša restavracija. Naslov v upravi Slovenca št. 9213. (b)

Služkinjo

za hišna dela, katere zna kuhati, stara 25—35 let, takoj sprejemem k manjši družini. Ponudbe pod Poštenje št. 9225 na upravo Slovenca. (b)

Solicitorja iščem!

Potrebna večletna praksa, samostalna nemška daktilografija in perfektno znanje srbsčine. Advokat dr. Vekoslav Kisovec, Beograd, Kralja Milana 3. (b)

Službe iščejo

Poročena žena

stara 27 let, izučena v trgovini, prosi službo pri dobrih krščanskih ljudeh, kjer bi lahko pomagala tudi v gospodinjstvu, pisarni itd. Cenj. ponudbe na upravo Slovenca pod »Poštenje« št. 9217. (a)

Vajenci

Iščem vajenca

poštenega in pridnega za pekovo obrt. Zavodnik, parna pekarna, Guštanj.

Posestva

Trafika s papir. trgovino

tobačne in pisarniške potrebine, na križišču ulice najprometnejšega zagrebskega središča, dobro dočeta, dokazani mesečni promet za 150.000 Din. - Krasen zračni lokal, portalna izlozba, centralna kurjava. - Največje naložba kapitala. Prodajno in dajemo informacije. Priložite znakmo za odgovor. Poslovalnica Pavlečkovič - Zagreb, Ilca 144. Potreben kapital ca. 110.000 Din. (p)

Pohištvo

Rekord - spalnice

orehova korenina, moderna, za 5500 in 6200 Din. Jedilnice, iste, 4500 Din, razprodaja Pohištvo Malenšek, Dravljje. (8)

Glasba

Majhne orgle

poceni napredaj. Maribor, Einspielerjeva 28. (g)

Vnajem

ISČEJO:

Lokal za trgovino
ženskih dežnikov v strojem centru se išče za 1. avgust. Ponudbe upravi Slovenca pod: »Brjem« št. 9211. (m)

ODDAJO:

Trgovino
z mešan. blagom z vsem trgov. inventarjem - brez blaga - oddam pod ugodnimi pogoji s 1. septembrom v najem. Lokal se nahaja v centru prometnega kraja, v neposredni bližini farne cerkve. Ponudbe na oglas, odd. Slovenca pod »Prometna trgovina« št. 9208. (n)

Stanovanja

Dvosobno stanovanje

solinčno, takoj oddam. Naslov v upravi Slovenca pod št. 9220. (c)

Mirna stranka

dobi enosobno stanovanje v novi hiši ugodno v najem. - Naslov v upravi Slovenca št. 9234. (c)

SOBE

Sprejem 1—2 dijakinji

iz dobre hiše. Bernot - Maribor, Malstrova 17-1.

Denar

Obavlja vse denar. posle

vnovčuje najbolje terjatve vseh denarnih zavodov takoj v gotovini. - Alojzij Planinšek, agent. bančnih poslov, Ljubljana, Beethovnova ul. 14/I. Telef. 35-10. Znakmo za odgovor. (d)

Bančno kom. zavod

MARIBOR, Aleksandrova št. 40, najbolje vnovčuje terjatve pri vseh denarnih zavodih. Za odgovor 3 Din v znakmah.

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana, Krekov trg 10. (d)

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje
po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Jelšev rezan les

40, 50 60 mm debel, od 2 metra dalje, najmanj 1 leto star, večjo množino želim kupiti. - Ponudbe prosim na: Otto Benesch, Zagreb, Mošinska ul. 24-I.

Obrt

Plise, entel,

ažur, gumbse
gumbnice, monogramne - izvrši takoj Matek & Miše, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. Žepni robci, plenice, ročna dela. (t)

Električne

inštalacije

za luč, moč, signale in vsa v stroko spadajoča popravila Vam izvrši solidno povsod

IVAN MIHELČIČ
elektrotehnično podjetje Ljubljana Borštnikov trg št. 1 Telef. 27-04.

Prodamo

Volna, svila, bombaž

stalno v bogati izbi v vseh vrstah - za strojno pletenje in ročna dela po znižanih cenah pri trvdri Karl Prelog, Ljubljana - Zidovska ul. in Stari trg.

Predno odpotujete

kupite kovčke, toaletne kasete, listnice, denarnice, tobaknice, aktovke, nahrbtnike, gamaše pri Ivan Kravos, Maribor, Aleksandrova cesta 13.

Malinovec

najboljše kakovosti - po ugodnih cenah dobavlja trdka: »Vitamina«, Ljubljana, Masarykova 46. (t)

Stanko Florjančič

selezmina, Ljubljana Resljeva 3 (poleg Zmajškega mostu) vhod skozi dvorišče

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Maline

65—75 dkg težke, komad Din 8,50, zaboj 25 komadov franko voznina razpošlji G. Drachler - Tuzla, Bosna. (t)

Moško kolo
Dürkopp, malo rabljeno, ugodno prodam. - Kalan, Vidovdanska c. 2. (t)

Za pomlad!

Ostanki Mariborskih Tekstilnih tovarn

brez napak, pristnobarvni. »Paket serija S« vsebina: 15—21 m prima oksfordov, touringov in cefirjev za moške srajce, vsak kos najmanj 3 m, dalje »Paket Serija S/O« istotako 15 do 21 m za ženske pralne obleke, dečke (Dirndl), v najlepših barvah, predpasniki itd. — Vsak paket poštine prosto samo 107 Din. — Za isto ceno »Paket serija P« vsebina: 15 do 20 m platna, posteljina, žensko, moško in namizno perilo, barvasto, ter »Paket serija P/I« 10 do 15 m istega najfinejšega belega blaga. - Neprimeren vzamem nazaj in zamenjam. Dalje najcenejše blago za vsa moška in ženska oblačila. - Vzorci brezplačno.

»Kosmos«, razpošiljalnica ostankov, Maribor, Dvorkova cesta št. 1.

Vsa letna oblačila,
lister, buret, kaša, v oddelčni izdelavi dobite poceni pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

Izredna prilika!

Zaradi popolne izpravitve skladišča odprodajam poleg drugih železninskih predmetov po znatno nižjih cenah: Dvornežne ličnike - Doppelhobel od 42-51 mm po Din 45. Kosmače - Schropphobel od 30-33 mm po Din 25. Ličnike - Schlichthobel od 42-48 mm po Din 30. Spehalniki - Raubhankhobel 60 mm po Din 100.

Stanko Florjančič
selezmina, Ljubljana Resljeva 3 (poleg Zmajškega mostu) vhod skozi dvorišče

Kolesa

kromirana in ponikljana, nemški fabrikat, po neverjetno nizkih cenah dobite v Novi trgovini na Tyrševi cesti 36. (t)

„Slovenčeva“ podružnica

Ljubljana, Tyrševa cesta (palača Poštni dom)

Edvard Ošaben

nočni čuvaj kurilnice Ljubljana

Pogreb bo v petek, dne 26. junija, ob 4 popoldne iz mrtvašnice Splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 24. junija 1936.

Zalujoči ostali.

Grad Hubertus

Roman

Šepetaje je pihljal veter od morja in se izgubljaj med listje. Rahlo so se gibali vitki vrhovi cipres, vodotoči so žuboreli, neslišno so padali rožni lističi na tla. Iz stebriča so se čuli nežni glasovi barkarole.

35. poglavje.

Na jugu so cvetele vrtnice — na gorah okoli Hubertovega je bil jug svoj trd boj z najnim snegom, ki je še debelo ležal po vrhovih. Nizje v bukovem gozdu je že poganjalo prvo svetlo zelenje iz popkov. Ko ozeleni bukev, nehajo peti petlini, pravijo stari lovci. In France, ki je prehodil vsak dan rastišča v svojem okrožju, je s skrbjo opazoval, da je umolknil eden petlin za drugim.

»Ko pride grof, bo slabo z lovom!« Dan je minil za dnevom. Grof Egge se ni prikazal v vilo Tram.

Ko je s prevezanimi očmi sedel v zatemnjeni rogli sobi, je pač jezen in nestrpen mislil na svoje peteline. Toda »platnena krpa«, ki mu je branila pot v gore, je držala trdno. In gmeljo je vsako jutro, kadar je prišel zdravnik. Toda stari gospod je bil od te jezi malobeseden in strpljiv in je imel samo eno tolažbo: »Potrpite, svetlost, potrpite!« Sprva boječe, potem vedno bolj odločno je zahteval še tudi, naj bi poklicali iz Monakovega specialista v posvet.

»Neumnost!« se je zarežal grof Egge. »Dajte mi mir z mestnimi mazači! Popolnoma se zanesem na vas, da mi boste spet gladko osnažili moje oči!« Podobno je nagnal tudi Fricka, ko ga je vprašal: »Ali ne bi sporočili milostni kontesi, da se svetlost ne počuti popolnoma dobro.«

»Da se mi ne predrzneš!« je odgovoril. »Uboga naj se nemotena naučijo tam doli lepih dni, da se mi bo zdrava na telesu in duši vrnila nazaj na Hubertovo! Drugi naj se nihče ne briga zame. Če se predrzneš in sporočiš kaj v Monakovo, te vržem iz hiše.«

Bolniku je strežal stari Moser; grof Egge ni trpel nobene ženske v svoji bližini. Tudi je z Moserjem lahko klepetal o lovu, o »prekletelem gnezdu« v Previsni steni in o petlinih. Ti pogovori so trajali domala ves dan. Kadar je pa imel grof Egge takega besednega loda dovolj, mu je snel s stene Moser gamzje roglje. Grof Egge je potipal lobanjo in krivine, skrbno premeril s pestjo dolžino in razpetost rogljev in potem ugibal, katerega leta in kje je ustrelil tega kozla. In je skoro vedno pravilno uganil.

Ali je pa poslal Moserja iz sobe, sedel k železni omari za mizo in odprl prežale z dragulji. Potem jih je otipaval in prešteval. Pri tem poslu ni trpel Moserja nikoli poleg sebe.

Ko je sedel nekoč tako v naslonjaču pred omaro, je pri cerkvi zazvonilo, kar ga je, kakor se je videlo, neprijetno dirnilo.

»Moser!« Stari puškonosec je prišel v izbo. »Ostani pri vratih! Vprašal bi te rad samo, zakaj sedaj zvoni?«

»Nekega otroka pokopavajo.«

»Čigavega?«

»Brucknerjevega. Zdaj je uboga para izgubil že drugega. Davica! Da, saj pravim: vrat in oči sta dve natančni reči. Vrat pri otrokih, oči pri nas starih ljudeh!«

»Norec!« je zarežal grof Egge in se prijel za obvezo. »Bruckner? Ali nisi pravil, da je hodil?«

»Da, gospod grof! Tudi se nisem motil takrat. A zdaj, mislim, je čist. Zdaj ne hoji več.«

»Tako? Pojdi ven in zapri vrata! Trdno, da bom čul. — Ne prenesem prepriha.«

Čez čas so zvonovi utihnili.

Tega popoldneva je bila v jezerski točilnici spet sedmina. In ko so se gostje glasno razgovarjali, je sedel Bruckner Lorenc, kakor privkral, nemo in steklenih oči za svojim kozarcem. Mali ga ni več opominjala, naj gre domov. Ko je zazvonilo zdravomarijo, je vstala in brez besede odšla.

Že je nameravala zaviti na domače dvorišče, ko jo je poklicala soseda: »Mali, ali si ti?«

»Da, soseda.«

»Pojdi malo sem! Ančica te venomer kliče.«

Mali se je prestrašila. »Sveta nebena, pa ne da bi bil otrok bolan?«

»Ne, zdrav je, da nič bolj. Toda tebe hoče imeti pri sebi.«

Mali se je potolažila in dobro ji je delo, da je otrok tako navezan nani. Vendar ni takoj privolila. »Ne upam si prav, mogoče imam na obleki še kaj strupa.«

»Obleci moje krilo in jopico.«

S tem je bila Mali zadovoljna. In potem je sedela v kamri pri otroku, ki je svetlo gledal in bil živo zdrav. Preganost mu je storilo očitno tako dobro, kakor mestnemu otroku letovišče na deželi.

Bilo je že devet zvečer, ko je Mali položila otroka v posteljo in se poslovila od sosede. »Tisočkrat ti hvala! Nikoli ti ne pozabim, kar si dobrega storila otroku!«

»Kaj neki govoriš! Pojdi raje domov. Potrebna si spanja!«

»Da, soseda, res sem trud